

PLAN DE CONVIVENCIA COLEXIO HIJAS DE JESÚS

TÁBOA DE CONTIDO

1. XUSTIFICACIÓN

2. REFERENTES E MARCO LEGAL

3. CONTEXTUALIZACIÓN E DIAGNÓSTICO

- 3.1. CONTORNO DO CENTRO
- 3.2. PROFESORADO
- 3.3. ALUMNADO
- 3.4. FAMILIAS
- 3.5. CLIMA DE CONVIVENCIA

4. PRINCIPIOS

5. OBXECTIVOS

- 5.1.XERAIS
- 5.2.ESPECÍFICOS

6. ACTUACIÓNS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

- 6.1. FACTORES QUE INTERVEÑEN NA CONVIVENCIA
- 6.2. MEDIDAS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA
- 6.3. COMISIÓN DA CONVIVENCIA
- 6.4. MEDIACIÓN
- 6.5. ACCIÓN TITORIAL
- 6.6. ACTUACIÓN EQUIPO DIRECTIVO
- 6.7. ACTUACIÓN DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN
- 6.8. ACTUACIÓN PROFESORADO
- 6.9. ACTUACIÓN FAMILIAS

7. NORMAS BÁSICAS DE CONVIVENCIA

- 7.1. NORMAS XERAIS DO CENTRO
- 7.2. NORMAS ESPECÍFICAS DO CENTRO

8. FORMACIÓN

9. DIFUSIÓN, SEGUIMENTO E AVALIACIÓN DO PLAN

- 9.1. PROCEDEMENTOS PARA A DIFUSIÓN DO PLAN
- 9.2. PROCEDEMENTOS PARA O SEGUIMENTO E AVALIACIÓN DO PLAN

10. CERTIFICACIÓNS

11. ANEXOS

Anexo 1- Uniformidade.

Anexo 2- Normas do comedor.

Anexo 3- Uso de tablets.

Anexo 4- Horarios.

Anexo 5- Procolo de comunicación con familias.

Anexo 6- Tarefas para casa.

Anexo 7- Dereitos e deberes dos membros da comunidade educativa.

Anexo 8- Acoso escolar.

1. XUSTIFICACIÓN

Existe unha percepción xeneralizada entre a comunidade educativa que fai referencia ao progresivo incremento dos problemas de convivencia nos centros escolares. Nos últimos anos assistimos a un cambio familiar e social cualitativo. O sistema educativo convértese no escenario onde máis se advirte, de igual xeito que afectan aspectos que por innovadores están por integrarse e son orixe de tensións e conflitos. O alumnado reflexa as situacións agresivas, violentas, disruptivas da sociedade en que vivimos. Son un espello da televisión, dos xogos de consola, das noticias nos medios de comunicación (guerras consentidas, fraudes, violencia familiar, a fame ignorado...) e do que ven nas súas familias. Todo o anterior non é senón un recordatorio e unha constatación acerca da necesidade de reivindicar a función moral da escola que, superando paradigmas de corte academicista, reivindica un currículo que dá cabida aos valores e aos contidos para a convivencia cívica. Isto non é novo, engarza cunha rica tradición de enfoques críticos que postulan a necesidade de que a escola non só transmita currículo de coñecementos, senón que ademais “educe para a vida” (Kant) e teña en conta a dimensión colectiva e comunitaria superadora de principios individualistas (Freinet, Makarenko, Freire, Girox, Bernstein,...). Esta constatación convértese en urxencia cando analizamos as demandas á escola ante nova realidade sociais: feminismo, ecoloxismo, pacifismo, sociedade da información, globalización, sociedade da competencia, multiculturalidade, declive de valores éticos

e comportamentos agresivos. Sen que a situación sexa alarmante, é preciso facer unha proposta preventiva, global e interdisciplinar. Convivir significa compartir vivencias xuntos, e qué mellor que facelo baixo os valores que identifican ó noso carisma, os da Madre Cándida na nosa Fundación Educativa Jesuitinas.

A escola é un lugar privilexiado de convivencia, é un espazo de crecemento, de encontro, de aprendizaxe, de experiencias compartidas, de coñecemento dos outros e de descubrimento do mundo. A convivencia é un obxectivo específico e fundamental de todo proceso educativo que debe entenderse como obxectivo formativo en si mesmo e non como un simple medio con vistas ao aproveitamento e progreso nos demais niveis de formación e instrución. A convivir apréndese convivindo e polo tanto nos centros escolares ten especial transcendencia todos os procedementos que regulan o bo clima, a participación, a cooperación e a harmonía. É de resaltar a gran importancia de traballar para introducir nos colexios unha cultura educativa que fomente o adecuado clima de convivencia e o restableza cando se rompa. Aínda que haxa unha boa xestión global da convivencia, os problemas aparecerán porque son propios de calquera sistema de relacións humanas, pero a prevención contribúe a reducilos. O Plan de Convivencia será o documento que sirva para concretar a organización e funcionamento do centro en relación coa convivencia e establecer as liñas xerais do modelo de convivencia a adoptar, os obxectivos a alcanzar, as normas que o regularán e as actuacións a realizar neste ámbito para a consecución dos obxectivos presentados. Elabórase este documento para que sirva de marco para a reflexión sobre a convivencia no noso centro.

2. REFERENTES E MARCO LEGAL

O Plan de Convivencia forma parte do Proxecto Educativo do Centro e pretende gardar coherencia e concretar liñas de actuación cos diferentes documentos:

- Regulamento de Réxime Interno.
- Plan de Acción Titorial.
- Plan Xeral de Atención á Diversidade.
- Plan de Acollida.

A Constitución Española: Artigo 27.2 Resolucíons aprobadas pola Asemblea Xeral das Nacións Unidas.

Declaración e Programa de Acción sobre unha Cultura de Paz. Lei 27/2005 de Fomento á Educación e Cultura de Paz.

Na Lei Orgánica 2/2006, do 3 de maio de educación, modificada pola Lei Orgánica 8/2013, de 9 de decembro, para a mellora da calidade educativa, recóllense entre os principios e fins do sistema educativo español, a educación para a prevención de conflitos e para a súa resolución pacífica, así como a non violencia en todos os ámbitos. Lei 27/2005 de 30 de novembro sobre fomento e cultura da paz. Acordo interinstitucional do 30 de xaneiro de 2007 para a posta en marcha do Plan Integral para a Mellora da Convivencia Escolar en Galicia Polo Decreto 85/2007, do 12 de abril, establécese a creación e regulación dun Observatorio Galego da Convivencia Escolar (autonómico, provincial e de Centro). Teranse en conta as instrucións publicadas pola Circular da Dirección Xeral de Ordenación e Innovación Educativa o 17 de outubro de 2007, para a constitución do Observatorio de Convivencia nos centros educativos e para a elaboración do Plan de Convivencia. Lei 4/2011, do 30 de xuño, de convivencia e participación da comunidade educativa.

3. CONTEXTUALIZACIÓN E DIAGNÓSTICO

No centro o diálogo, a interacción e o comportamento constitúense en elementos connaturais do proceso educativo. A adecuada convivencia no centro é unha condición indispensable para a progresiva maduración dos distintos membros da comunidade educativa e de aquela no seu conxunto e, por conseguinte, para a consecución dos obxectivos propios do centro. A convivencia considerámola coma un fin educativo a traballar. É un obxectivo formativo en si mesmo e fundamental en todo o proceso educativo.

3.1. CONTORNO DO CENTRO

O noso colexio Hijas de Jesús pertence ao Concello de A Coruña.

É un centro complexo que presenta múltiples variables que é preciso controlar si se pretende un adecuado funcionamento:

Elevado número de alumnos de 3 a 12 anos.

Dispoñemos dun amplo espazo e instalacións que precisan de moitos recursos persoais para a súa supervisión.

A dotación de equipos informáticos e materiais audiovisuais obriga a extremar o control sobre a adecuada utilización dos mesmos co establecemento e cumprimento de normas ao respecto. Esta diversidade inflúe na problemática que xurde no transcurso diario da vida escolar con dificultade para xeneralizar procedementos.

Non aparecendo, ata o momento, casos graves (acoso, discriminación, violencia), a reflexión será sobre as actuacións levadas a cabo para contribuír a ese clima de convivencia, e a marcar novas liñas de traballo para mellorar e prever situacións derivadas dunha sociedade de cambio. O centro desenvolve diferentes proxectos de innovación pedagóxica, coma o Proxecto aula i+.

IMPORTANCIA DO ENTORNO DO CENTRO

- O entorno físico condiciona de algún xeito as condutas humanas.
- Debe asegurarse que o centro reúna as condicións organizativas e de infraestrutura para educar ao alumnado na súa conservación e respecto.
- O centro debe desenvolver actividades en coordinación co mantemento do entorno.
- É moi aconsellable a convivencia entre os/as nenos/as, ao introducir no centro proxectos/actividades para actuacións solidarias, así como as actividades artísticas con proxección ao exterior (actuacións, concursos, festivais...).
- Tamén sería efectivo, neste sentido, levar “invitados” ao centro para participar en charlas ou outras actividades que poidan xurdir.

IMPLICACIÓN NO PROCESO

Resulta imprescindible a cooperación de toda a sociedade: A escola está inmersa nunha sociedade na que se adoitan posicións de agresividade e violencia (física, verbal, psicolóxica, estrutural...) o que incide de maneira directa ou indirecta nos actores presentes no ámbito educativo. A mellora da convivencia nos centros escolares debe enmarcarse dentro da necesaria mellora nas relacións existentes entre as diversas persoas, grupos e institucións que conforman a sociedade entre elas no seo familiar. Os titores, resto do profesorado, PAS, equipo directivo e o departamento de orientación

implicaranse na información adecuada ás familias para que cambien certas actitudes que poden influír na conduta negativa dos seus fillos/as.

3.2. PROFESORADO

O claustro está formado por cerca de 50 docentes, de Educación Infantil e Primaria, así mesmo, fóra do horario lectivo, hai monitores de actividades extraescolares e no tempo de comedor, tamén os cuidadores teñen relación directa co alumnado.

O profesorado participa no centro mediante un traballo en equipo, coordinado e compartido, a través das seguintes estruturas organizativas:

- Claustro de Profesores
- Equipos de Nivel
- Comisión de Coordinación Pedagóxica
- Consello Escolar.
- Titoría: O titor/a é a peza clave encargada da creación e fomento de actitudes participativas e hábitos de convivencia, tanto nos alumnos/as como nos pais/nais. O profesorado titor/a é a canle no desenvolvemento da participación dos pais e nais na vida do centro. Para isto, temos unha marcada un mínimo de dúas visitas coas familias fóra do horario lectivo ao longo do curso académico, onde o titor/a permanece aberto á transmisión de información e da marcha académica e persoal dos nenos e nenas. O profesorado está totalmente sensibilizado coa resolución de condutas disruptivas.

3.3. ALUMNADO

No centro impártense dúas etapas:

Educación Infantil: 2º ciclo. (3, 4 e 5 anos)

Educación Primaria: de 1º a 6º. (Entre 6 e 12 anos)

COMPOSICIÓN DE UNIDADES DO CENTRO

No colexio están matriculados actualmente 900 alumnos e alumnas. A capacidade de cada grupo está determinada pola normativa vixente, que se establece en torno aos 25 alumnos/as por aula, salvo as incidencias que poidan presentar os casos de repetición de curso e alumnado con matrícula fóra do prazo establecido. Non é posible xeneralizar

en canto ás características deste alumnado, os intereses e finalidades varían en canto á idade. O alumnado destas idades está influenciado polas circunstancias familiares e son pouco frecuentes as faltas de disciplina moi graves. Apréciase así mesmo o influxo dos medios de comunicación, sobre todo da televisión, que en máis casos dos convenientes limitan o rendemento escolar. Tamén se percibe a importancia das actuais circunstancias sociais e o proteccionismo dos pais. O alumnado que recolle o colexio é o que corresponde á idade dos estudos que están a realizar, non existindo discriminacións no acceso ao mesmo. Somos consecuentes co principio de coeducación na formación dos grupos. Existe un amplo alumnado con necesidade de apoio educativo, e as medidas de atención á diversidade que se levan a cabo precisan en ocasións a reorganización dos grupos de alumnos, crendo moi importante á atención á diversidade. Foméntase a participación de todo o alumnado nas distintas actividades do centro, facéndoos partícipes e responsables de tarefas que sexan quen de asumir e que eles poidan levar a cabo, por exemplo facendo actividades propias de aprendizaxe e servizo. A nivel aula cóntase coa figura de delegado en primaria; ou encargados en infantil, que será quen se encargue de ser o portavoz e colaborador do grupo. As novos metodoloxías e a cultura de pensamento tamén está xerando no centro unha novo forma de traballo en cooperativo que xera relación de respecto e colaboración.

3.4. FAMILIAS

Consideramos aos pais e nais como os principais responsables da educación dos seus fillos/as. Son os transmisores de valores, actitudes, hábitos..., que logo repercutirán na vida educativa. Por iso a participación no centro debe ser un intercambio de información e apoio, é dicir, unha unión de esforzos para aproximar o colexio ao entorno social. As familias participan no centro do seguinte xeito:

- A través dos seus representantes no Consello Escolar.
- A través da representación no Observatorio de Convivencia.
- Mediante a participación a través da ANPA.
- Mediante reunións canalizadas polo titor/a.

Os pais preocupanse da educación e formación dos seus fillos/as. Acoden ás reunións titor/a – pais e colaboran naquelas actividades nas que se pide a súa axuda. Nótase,

en cambio, a falta daqueles proxenitores de alumnado problemático. Detéctanse puntualmente falta de pautas de traballo na casa, delegación de responsabilidades educativas no colexio, actitude defensiva ante a presentación dos problemas dos seus fillos/as e participación soamente no caso de ser requiridos. Cada vez se están dando máis casos de alumnos onde os seus proxenitores se separan ou divorcian.

3.5. CLIMA DE CONVIVENCIA

ESTADO ACTUAL DA CONVIVENCIA NO CENTRO

Ao tratarse dun centro de educación infantil e primaria, a convivencia desenvólvese dunha maneira aceptable, non obstante se aparecen casos de condutas disruptivas, o centro responde empregando o diálogo e a flexibilidade e, segundo a gravidade das mesmas, aplicando o R.R.I. e as Normas de Convivencia. De todas maneiras é impredecible a frecuencia coa que xurde a conflictividade. Verificar o punto de partida significa realizar un autodiagnóstico, a partir da reflexión do que xa se fai.

Pódese apreciar en xeral que:

- Os docentes consideran que existe un adecuado clima de traballo, unha relación normal co equipo directivo e unhas boas relacións entre o profesorado e alumnado.
- As relacións coas familias, sempre que existen, son valoradas como normais, o mesmo ocorre co entorno escolar e coa administración educativa.
- O profesorado considera que a maioría dos conflitos prodúcese entre o alumnado e, nalgúns casos, entre profesorado e alumnado.
- O profesorado considera que a maioría dos conflitos danse nos tempos non regrados (recreo ordinario, recreo do comedor...)
- En canto aos conflitos que se producen con certa asiduidade son as agresións verbais entre alumnos e as condutas disruptivas nas aulas. En moi contadas ocasións tamén se manifestan agresións físicas entre o alumnado.
- A maioría do alumnado respecta as normas e teñen unha boa relación co resto de compañeiros/as e co profesorado. Moitos conflitos xorden no período de recreo. Os incidentes inflúen no proceso ensino-aprendizaxe e as propostas para a mellora da situación abarcan un amplo abanico de medidas. A disposición

para implicarse nas mesmas é alta, sendo de matizar que se precisan actuacións de aplicación práctica e que se realicen en horario de permanencia no centro. As condutas gravemente prexudiciais para a convivencia son moi puntuais, poñendo de manifesto un maior índice de incidencias deste tipo nos cursos de 5º e 6º da Educación Primaria.

4. PRINCIPIOS

O sentido da educación como algo fundamental, un instrumento para compensar as desigualdades sociais, económicas e culturais e como medio para avanzar nunha organización social máis xusta.

Esta consideración lévanos a traballar dende a perspectiva da inclusión, en non deixar a ninguén fóra do proceso.

O valor da participación na toma de decisións dos temas que nos afectan, perseguindo a participación e implicación de todos os membros e sectores que conforman a comunidade educativa.

O valor da convivencia como competencia para relacionarse adecuadamente no mundo que nos rodea, para suscitar accións colectivas e lograr unha vida mellor para todos.

A garantía dun ambiente educativo de respecto mutuo que faga posible o cumprimento dos fins da educación e que permita facer efectivo o dereito e o deber de aproveitar de xeito óptimo os recursos que a sociedade pon á disposición do alumnado no posto escolar.

A educación no respecto dos dereitos e liberdades fundamentais, na igualdade de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres e na igualdade de trato e non discriminación das persoas.

A prevención e o tratamento das situacións de acoso escolar mediante medidas eficaces.

O recoñecemento ao profesorado, en especial aos membros dos equipos directivos dos centros docentes, das facultades precisas para previr e corrixir as condutas contrarias á convivencia, así como da protección xurídica adecuada ás súas funcións.

A corresponsabilidade das nais e pais ou das titoras ou titores no mantemento da convivencia nos centros docentes, como un dos principais deberes que lles corresponden en relación coa educación dos seus fillos ou fillas ou pupilos ou pupilas. Promover a resolución pacífica dos conflitos e fomentar valores, actitudes e prácticas que permitan mellorar o grao de aceptación e cumprimento das normas, avanzar no respecto entre todos os membros da comunidade educativa e a mellora da convivencia escolar.

Avanzar no respecto entre todos os membros da comunidade educativa e na mellora da convivencia escolar.

A promoción da sensibilización dos distintos sectores que interveñen na educación sobre a importancia da convivencia como parte fundamental para o desenvolvemento persoal e social do alumnado.

A participación de todos os sectores afectados na programación xeral do ensino polos poderes públicos que garante o punto 5 do artigo 27 da Constitución española e o artigo 118 da Lei Orgánica de Educación. n. A regulación de procedementos de consulta e participación directa das familias, e, de ser o caso, doutros colectivos da comunidade educativa, no ensino, complementarios das canles institucionalizadas de participación nel e no funcionamento e goberno dos centros docentes previstos na lexislación educativa.

A boa comunicación entre o profesorado e as nais e pais ou as titoras ou titores para facilitar a estes o exercicio dos dereitos e o cumprimento dos deberes que lles corresponden en relación coa educación dos seus fillos ou fillas ou pupilos ou pupilas.

5. OBXECTIVOS

5.1. XERAIS

- Conseguir a integración de todo o alumnado sen discriminación de sexos, razas, relixión ou discapacidade (xa sexa física o psíquica)
- Conseguir no centro un clima que garante a todos os membros da Comunidade Educativa o desenvolvemento dos seus dereitos.
- Fomentar a convivencia no centro e entre todos os membros da comunidade educativa.

- Facilitar ao profesorado instrumentos e recursos en relación coa promoción da cultura da paz, a prevención da violencia e a mellora do rendemento do colexio.
- Partir da realidade da convivencia no centro, efectuando unha análise da situación tendo en conta a perspectiva de todos os membros da comunidade educativa para marcar procedementos e actuacións enfocadas a previr problemas futuros.
- Concienciar e sensibilizar á comunidade educativa sobre a importancia dunha boa convivencia escolar e sobre os procedementos para melloralala.
- Fomentar os valores, as actitudes e as prácticas que permitan mellorar o grao de aceptación e cumprimento das normas e avanzar no respecto á diversidade e no fomento da igualdade entre homes e mulleres.
- Implantar programas de resolución de conflitos aceptados por todos que posibiliten diversidade de opcións para abordar os problemas de convivencia.
- Fomentar habilidades de comunicación para participar, debater e discutir, como ferramenta de expresión de opinións que respecta posicións e dereitos dos outros.
- Facilitar a prevención, detección, tratamento, seguimento e resolución de conflitos que puideran presentarse no colexio, e aprender a utilizalos como fonte de experiencia de aprendizaxe.
- Facilitar a prevención, detección e eliminación de todas as manifestacións de violencia de xénero e das actitudes e comportamentos xenófobos e racistas.
- Facilitar a mediación para a resolución pacífica de conflitos.
- Previr o acoso entre iguais.
- Dispoñer de normas claras, revisadas e acordadas así como de criterios compartidos en canto á forma de aplicación e consecuencias do seu incumprimento.
- Garantir as condicións de seguridade no centro: seguridade física e respostas específicas ante situacións graves.
- Formar ao alumnado na convivencia.
- Fomentar a implicación das familias.

5.2. ESPECÍFICOS

- Traballar a autoestima e autoconceito.

- Fomentar o traballo en intelixencia emocional, atendendo o plano emocional e afectivo das persoas.
- Traballar pola xustiza dun modo non violento como estratexia de resolución de conflitos.
- Establecemento de relacións sociais positivas, de cooperación baseada no ben de todos.
- Recoñecemento dos dereitos individuais de cada persoa.
- Ter control sobre un mesmo.
- Aprender a vivir confiando nun mesmo e nos demais.
- Estar aberto aos cambios e adecuarse á diversidade de aptitudes, intereses, expectativas e necesidades das persoas.
- Aprender a vivir os conflitos con calma, recoñecendo a súa natureza e non deixarse arrastrar pola agresividade.
- Formar ao alumnado no respecto á dignidade persoal, na tolerancia, na non discriminación e no exercicio da liberdade responsable.
- Protexer aos alumnos/as contra a agresión física e moral. Dar resposta inmediata ao acoso e intimidación entre iguais en canto a súa prevención, tratamento e erradicación.
- Sensibilizar a todos os membros da comunidade educativa sobre os temas de alteración do comportamento e de acoso ou intimidación.
- Fomentar o emprego entre o alumnado de habilidades sociais.

6. ACTUACIÓNS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

Co obxectivo de dinamizar estratexias para mellorar a convivencia, instauraranse estruturas que desenvolvan dinámicas baseadas na colaboración e participación, que tratarán as fases previas dos conflitos menores, salientando as propostas de traballo preventivas e formativas a través do incentivo e no seu caso da asunción de consecuencias por acordo das partes.

6.1. FACTORES QUE INTERVEÑEN NA CONVIVENCIA

CONFLITO

Conflicto é unha oposición de intereses, motivos ou posicións diferentes entre individuos ou grupos. Non debe desembocar en comportamentos agresivos ou violentos; provocan malestar momentáneo, son solucionables e didácticos.

FORMA DE AFRONTALO:

- Pacíficamente.
- Con diálogo, comunicación, acordo, negociación, entendemento e concordia. (Reparación, reconciliación e resolución).

CAUSAS DA APARICIÓN DE CONFLICTOS:

Ansia de poder.

Desorganización.

Persoais. (Falta de empatía, actitudes inflexibles, falsos rumores, insatisfacción, etc).

VIOLENCIA OU MALTRATO

Cando alguén impón a súa forza coa intención de provocar dano físico ou psicolóxico a outros. Actuarase de forma firme, regulada e humanizada.

AGRESIVIDADE

Tendencia a encarar unha situación vivencial con actitude combativa. Fomentarase a situación positiva na vida.

AGRESIÓN

Manifestación violenta que desemboca no maltrato entre iguais ou desiguais. Altera a convivencia.

6.2. MEDIDAS PARA A MELLORA DA CONVIVENCIA

A violencia é unha forma de entender e abordar os conflitos que leva a un dos protagonistas do enfrontamento conflictivo a asumir posicións de poder prepotentes e abusivas, que obrigan ao outro a asumir, ás veces de forma implícita e pouco consciente, posicións de vítima da situación. Este emprego da forza física, psicolóxica ou social convértese nun fenómeno de abuso, malos tratos, acoso ou exclusión social que, cando aparece, contamina o clima de relacións interpersoais, produce sensación de malestar e termina afectando ás persoas e ás actividades que as persoas teñen que realizar xuntas.

Ante este tipo de actuacións a prevención é imprescindible pero non suficiente, xa que a pesar de todo os alumnos poden verse afectados como vítimas ou como agresores en problemas serios de violencia interpersonal entre iguais e moi especialmente en fenómenos de acoso, intimidación, exclusión social, maltrato físico ou verbal. Ante este tipo de sucesos o colexio debe ter previsto tratamentos rápidos que impidan efectos devastadores tanto en vítimas como en agresores.

MEDIDAS PREVENTIVAS

- Presentación ao inicio de curso das liñas xerais do Plan de Convivencia.
- É importante converter sempre os conflitos nunha ocasión para aprender a convivir.
- Debemos conseguir que o alumnado “aprenda a ser”, a medrar como persoa.
- Debe darse prioridade ao papel das actitudes, valores e normas como orientador do currículo e contemplalas nos criterios de avaliación.
- Débese traballar co alumnado no desenvolvemento da intelixencia emocional, das habilidades cognitivas, do razoamento moral e das habilidades sociais abandonando o aspecto mecanicista do ensino.
- É preciso dispensar un trato individualizado ao alumnado para que poida ser atendido cadaquén co seu nivel de aprendizaxe.
- Adaptar o ensino ás motivacións, capacidades e intereses do alumnado
- Actividades titoriais individuais e grupais (postas en común, vivenciar conflitos de outros mediante representacións, os “Bos Días” como espazo de dedicación clara aos valores que traballamos no noso centro...)
- Empregar conflitos como recurso didáctico.
- Actividades de xestión de aula (assembleas de clase para tratar temas de convivencia, establecemento de alumnado axudante/protector de novas incorporacións, de compañeiros solitarios/as, axuda entre iguais...)
- Adaptación do currículo dando importancia a todos aqueles contidos que axuden a reforzar conductas adecuadas cara á convivencia.
- Relacións e comunicacións coas familias para traballar na mesma liña. Apoio en todas as liñas de actuación da ANPA do centro.

MEDIDAS ORGANIZATIVAS:

- Vixilancia e control nos distintos ambientes, establecemento en casos especiais de titores persoais (profesorado), para alumnado moi conflictivo. (intervención personalizada)...
- Colocación e utilización de carteis informativos.
- Actuacións do Equipo Directivo.
- Actuacións do Departamento de Orientación.
- Coordinación con servizos externos (entidades e asociacións locais, servizos sociais, axentes de policía, equipos de orientación específica...)

MEDIDAS PARA A DETECCIÓN:

- Débense detectar no centro os factores máis importantes que están incidindo negativamente na convivencia escolar, para poder actuar con coñecemento fundado sobre eles (tipos de dificultades, contexto no que se producen, tipo de alumnado, con que profesorado, con que frecuencia, posibles causas e remedios que se aplican...)
- Xestión e traspaso de información.
- Actividades titoriais.
- Seguimentos.
- Reunión titores – Departamento de Orientación.
- Reunións Equipos educativos.
- Entrevistas coas familias.
- Entrevistas con alumnos/as.

MEDIDAS ENFOCADAS Á REGULACIÓN:

- Notificación ás familias.
- Seguimento pola Comisión de Convivencia Escolar.
- Sistema de correccións (R.R.I., normas de convivencia)

MEDIDAS ENFOCADAS Á CORRECCIÓN E RESOLUCIÓN:

Entre as tarefas formativas que poden impoñerse a modo de corrección relaciónanse as seguintes:

- Reflexión escrita sobre a conduta cometida.
- Lectura e actividades de textos relacionados coa falta cometida.
- Asignación de actividades solidarias e de cooperación.
- Realización de actividades en tempo de recreo.

6.3. COMISIÓN DA CONVIVENCIA

Será o órgano encargado de velar polo correcto exercicio dos dereitos e deberes do alumnado do centro, así como das adecuadas relacións entre os diferentes sectores da comunidade educativa. A composición da Comisión de Convivencia, como órgano do Consello Escolar queda recollido no artigo 7º do Decreto 85/2007 do 12 de abril:

- O director/a do centro, que exercerá a presidencia.
- O xefe/a de estudos, a quen lle corresponderá a vicepresidencia.
- 4 representantes do profesorado.
- O/A orientador/a.
- Unha persoa da ANPA con maior representatividade no centro ou, no seu defecto, unha persoa representante de nais e pais.
- A coordinadora do Benestar.
- Unha persoa representante do persoal non docente.

Unha das persoas anteditas, con destino no centro, actuará como secretario/a e levantará acta.

Estarán abertos á participación do profesorado titor relacionado co tema que se analice e dos profesionais de sanidade, dos servizos sociais e das asociacións do sector que poidan colaborar na mellora da convivencia escolar. Manterán tres reunións anuais de carácter ordinario, unha por trimestre, e con carácter extraordinario tantas veces sexa convocada pola súa presidencia, por iniciativa propia ou a proposta de, polo menos, unha terceira parte dos seus membros.

Funcións da Comisión de Convivencia:

- Dinamizar o Plan de Convivencia do centro.
- Adoptar as medidas preventivas necesarias para garantir os dereitos de todos os membros da comunidade educativa e o cumprimento das normas de convivencia do centro.
- Resolver e mediar en conflitos.
- Canalizar as iniciativas de todos os sectores da Comunidade Escolar para mellorar a convivencia, o respecto mutuo e a tolerancia no centro.
- Desenvolver iniciativas que eviten a discriminación do alumnado, establecendo plans de acción positiva que posibiliten a integración de todos os alumnos/as.
- Coñecer e valorar o cumprimento efectivo das correccións e medidas disciplinarias impostas pola dirección do centro.
- Elaborar e propoñer modificacións ao Plan de Convivencia.
- Diseñar programas e iniciativas de actuación que permitan previr, coñecer e mellorar as normas de convivencia no colexio.
- Detectar necesidades de formación en materia de convivencia e facer propostas para levalas a cabo.
- Elaborar un informe anual da análise da convivencia.
- Informar ao Consello Escolar.
- Todas aquelas que lle encomende o Consello Escolar.

6.4. MEDIACIÓN

A mediación enténdese como un proceso de resolución de conflitos nas que dúas partes enfrontadas recorren voluntariamente a unha terceira imparcial, mediador ou mediadora, para chegar a un acordo satisfactorio. Trátase dun método que promove a busca de solucións nas que as partes implicadas obteñen un beneficio evitando a postura antagónica de gañador / perdedor.

A mediación non é unha simple técnica que se ocupa de facilitar a desaparición dos conflitos no centro. Os protagonistas toman as súas propias decisións mediante consenso e sen estar coaccionados, fai innecesario o uso do poder

Características da mediación:

- Debe existir voluntariedade das partes implicadas.
- Non substitúe ás medidas correctoras, actúa de maneira preventiva.
- Non desculpa as condutas contrarias á convivencia, fomenta a reparación responsable.
- Réxese por regras de confidencialidade, transcendendo só aqueles aspectos que determinen as partes implicadas.
- Esixe revisión e seguimento dos acordos alcanzados.
- Precisa de formación inicial e permanente das persoas encargadas de levala a cabo.
- Precisa difusión e aceptación do modelo.
- Precisa de espazos, tempos e recursos concretos.
- Pode practicarse de xeito non formal ou creando un servizo de mediación.

O Servizo de mediación poderá estar constituído por profesorado, pola persoa responsable da orientación no centro, pais/nais. Poderán realizar tamén tarefas de mediación educadores e coidadores coa formación adecuada.

Obxectivos da mediación

- Favorecer e estimular a comunicación das partes en conflito.
- Promover que ámbalas dúas partes comprendan o conflito de xeito global e non soamente dende a súa perspectiva (empatía)
- Axudar a que ambas partes analicen as causas do conflito.
- Restablecer sempre que sexa posible as feridas emocionais que poidan existir entre as partes do conflito.
- Aprender a negociar e a chegar a acordos respectando as posicións de todas as partes; aprender a persuadir e convencer ás persoas coas que tratamos e coas que traballamos.
- Aprender a deixarse convencer, é dicir, a defender a propia posición e a ser capaz de cambiala ante argumentos de maior peso que os propios.
- Aprender a resolver problemas colectivamente e con flexibilidade.
- Aprender a respectar os acordos e utilizar os instrumentos adecuados para esixir ás outras partes que tamén os respecten.

A acción mediadora responde a un ritual estruturado que se desenvolve a través dos momentos seguintes:

Preludio: As partes implicadas deben coñecer en que consiste a mediación. O contacto inicial permite tamén ao mediador calibrar o alcance do conflito e valorar se resulta conveniente canalizalo por esa vía.

Benvida: O mediador da a benvida e preséntanse mutuamente e explica en que consiste o proceso. Informa que para que o encontro funcione hai que aceptar unhas normas: cando se faga referencia a alguén se utilice o seu nome en non “este” ou “ela”, falar por quendas e escoitar sen interromper, expresarse sen faltar ao respecto e cooperar na busca de solucións. Esta primeira intervención é a que permite aos protagonistas serenarse antes de avanzar no proceso.

Escoitar e falar: Antes de aclarar os feitos, o mediador intenta coñecer o significado que teñen para cada participante, como os interpreta, como lle afectan. Non ten que mostrar aceptación nin incredulidade, tan so ofrecer a oportunidade de que as dúas partes se expresen. O mediador parafrasea, realiza preguntas abertas, reformula e sintetiza.

Integrar: Trátase de reformular o conflito de xeito inclusivo, tendo en conta os puntos de vista e sentimentos dos protagonistas. O mediador está atento as manifestacións de recoñecemento e valoración dunha persoa a outra, que son elementos clave para a reconstrución dos vínculos de relación.

Construír: Os protagonistas do conflito inventan, sen analizar nin comprometerse, opcións e alternativas orixinais, cantas máis mellor. O mediador toma nota e escolle as ideas máis idóneas. O rol do mediador consiste en velar para que os posibles acordos sexan factibles, equitativos e supoñan un progreso respecto a situación inicial.

Pactos e conclusións: So queda reseñar os compromisos que cada persoa adquire voluntariamente e planificar a súa execución. Normalmente formalízase o acto de mediación mediante un apertón de mans, un abrazo ou algún pequeno ritual. O mediador pode preguntar aos protagonistas do conflito se aprenderon algo, se o seu xeito de resolver conflitos futuros cambiou e como se senten. É convinte gardar memoria de cada encontro en calidade de autoaprendizaxe.

Actuacións ante situacións de conflitos entre o alumnado:

1. Será obxecto de mediación todas as cuestións que afecten á convivencia entre o alumnado.
2. A primeira persoa en intervir deberá ser aquel mestre ou mestra que presencie a situación ou aquel a quen se lle pida axuda ou se lle dea coñecemento dunha situación concreta e esta persoa poñerá en coñecemento do titor ou titora enviar ao alumnado afectado a mediación. O alumnado e o mestre ou mestra solicitará a mediación oralmente en Xefatura de Estudos, coordinadora xeral da etapa de primaria.
3. A Dirección fixará a persoa encargada da mediación e o momento, que será o antes posible. Poderá ser mediador profesorado do centro (formación dun equipo de mediadores) que voluntariamente se preste, se converte en mediador en conflitos.
4. Se intentará que este mestre ou mestra non teña relación directa cos alumnos ou alumnas.
5. Este mestre ou mestra debe posteriormente comunicar ao titor ou titora correspondente o acordo alcanzado entre as partes para o seguimento do cumprimento.
6. Unha vez feita a mediación o mediador ou mediadora fará un informe da mesma, na que aparecerá entre outros, os acordos aos que chegaron as partes.
7. Nos casos de condutas graves contrarias á convivencia que figuren contempladas no Regulamento de réxime interior a xefatura de estudos obrará en consecuencia.

6.5. ACCIÓN TITORIAL

A acción titorial pretende a axuda e orientación na formación humana e académica do alumno, procurando un adecuado crecemento e potenciación de todos os aspectos humanos, sociais e escolares da persoa en formación, así como servir de nexo de unión entre as familias e o centro, e entre os profesores que desenvolven a súa labor docente cun mesmo grupo de alumnos.

Potenciar o papel da titoría en tres aspectos:

- A. Atribuír importancia ao seu papel de mediador.
- B. Outorgar ao titor/a capacidade executiva en relación con algunhas situacións que afectan á convivencia.

C. O titor como “mediador de conflitos” debe intervir na solución educativa dos problemas de convivencia, antes de ter que aplicar un réxime disciplinario máis estrito ou acudir á Xefatura de Estudos ou á Dirección.

OBXECTIVOS

- Coñecer as características dos alumnos a nivel persoal, familiar, socioambiental e escolar (competencia curricular, estratexias de aprendizaxe, motivación e intereses) coa finalidade de programar respostas educativas adecuadas que contribúan ao seu desenvolvemento integral.
- Favorecer a integración do novo alumnado, desenvolvendo accións que faciliten a adaptación e favorezan a súa interacción co grupo.
- Establecer unha liña de comunicación-información permanente do grupo de alumnos e o equipo docente.
- Contribuír á formación integral do alumnado, en sintonía cos principios recollidos no Proxecto Educativo.
- Favorecer procesos de mellora educativa a través da implementación de programas e desenvolvemento de actividades formativas por parte dos equipos docentes, co asesoramento e apoio do Departamento de Orientación.
- Promover a participación das familias no labor formativo, asesorándoas e informándoas daquilo que precisen e demanden, en especial da importancia da estimulación dos fillos, da promoción da súa autonomía, da potenciación dos valores, da relación familia-alumnado-profesorado e de todo aquilo relacionado co proceso de ensino-aprendizaxe.
- Contribuír á mellora da coordinación entre os titores do mesmo niveis, e de ciclos ou niveis diferentes.
- Asegurar a continuidade educativa entre os distintos centros, ciclos e/ou etapas.
- Favorecer a convivencia, potenciando a formación en valores, o desenvolvemento das habilidades sociais e a autoestima, que facilite a adaptación social e persoal e a resolución dialogada de conflitos.

6.6. ACTUACIÓN EQUIPO DIRECTIVO

O equipo directivo debe asumir o compromiso de estimular e garantir as actitudes que promovan a boa convivencia.

Favorecer a convivencia no colexio e garantir que o procedemento seguido para impoñer as correccións que correspondan se axustan á normativa vixente e documentos do centro.

Convocar as reunións do Comisión de Convivencia e presidir as mesmas.

Fomentar o diálogo e a convivencia entre todos os membros e sectores da comunidade educativa.

Dar audiencia a pais, nais e titores legais cando exista a posibilidade de supresión do dereito a asistencia ao centro.

Impoñer as correccións que correspondan segundo a normativa vixente.

Someter a consulta do claustro de profesores e do consello escolar, a implantación de medidas para a mellora da convivencia.

Prestar atención aos aspectos organizativos: Cambios de clase, asignación de horarios, de espazos e tempos previndo situacións de conflito e desorde, asignación de gardas ao profesorado tendo en conta situacións de conflito que poidan presentarse.

Presenza física en espazos onde poidan producirse situacións conflitivas: entradas, saídas...

Intervencións en grupos cando xurdan problemas de convivencia de notoria repercusión na mesma.

Intervención co alumnado afectado por problemas de convivencia e entrevista coa familia.

Supervisión de cumprimento de horarios.

6.7. ACTUACIÓN ACCIÓN TITORIAL E ORIENTACIÓN

Propor actividades que favorezan o clima de convivencia e pautas de desenvolvemento persoal adecuado, proporcionando recursos e apoios necesarios para realizar estas actividades.

Colaboración cos titores/as na prevención, detección e valoración de problemas.

Coordinación da intervención dos axentes externos que participen nas actividades enfocadas a resolver problemas de convivencia.

Realización de intervencións no Departamento de Orientación con alumnos afectados por problemas de convivencia, ben sexan detectados polo propio departamento como a petición do titor/a ou da xefatura de estudos.

Aplicación de cuestionarios ou probas para detectar problemas de maltrato ou acoso.

Planificar sesións, charlas, realización de entrevistas, intentando manter coordinación coa familia do alumnado afectado de problemas de conduta ou en risco de estalo.

Sesións colectivas para o tratamento de temas relacionados coa problemática xeral da convivencia e as relacións entre sectores dentro do centro, así como temas de saúde, igualdade e non discriminación, absentismo...

Intervención en casos de alumnos/as afectados por problemas de acoso ou maltrato.

Desenvolvemento de actividades preventivas sobre o tema da convivencia.

Elaboración de materiais informativos sobre actuacións docentes adecuadas en relación á convivencia no centro, promovendo a súa difusión entre o profesorado.

Realización de actuacións conxuntas cos titores/as de alumnos/as que presenten problemas de convivencia.

Asistencia das reunións do Comisión de Convivencia relacionadas co seguimento e supervisión do Plan de Convivencia.

Realización de funcións de mediación.

6.8. ACTUACIÓN PROFESORADO, EQUIPOS DOCENTES

Convinte reflexionar sobre o papel e funcións que deben desenvolver ante os cambios que se están a producir na sociedade.

Constitúense como os axentes fundamentais na construción da convivencia.

O liderado do profesorado estará baseado, entre outros factores, nun prestixio persoal gañado ante o alumnado, recoñecido polo mesmo e sustentado en posicionamentos de razón e coherencia.

Avaliar o fracaso escolar como un factor importante de desmotivación, que produce sentimentos de exclusión e actitudes reactivas de agresividade no alumnado.

Débese actuar en equipo, para evitar contradicións e ofrecer un marco claro de actuación ao alumnado e ás familias.

É preciso crear unha cultura de colaboración entre todos para o afrontamento dos problemas que poidan xurdir.

Información de incidentes e actuacións relacionadas coa convivencia.

Cada profesor porá en marcha estratexias que permitan mellorar a convivencia na aula a través do seu propio estilo docente.

Educará en sentimentos, actitudes e valores propios do carisma da Madre Cándida.

Deberase velar polo coidado de materiais e espazos.

Buscarase disposicións de alumnado que favoreza o adecuado clima de convivencia.

6.9. ACTUACIÓN FAMILIAS

Implicación no coñecemento dos regulamentos normativos e na resolución satisfactorias de situacións conflitivas.

Paliar o nivel de permisividade en relación coas actitudes e os comportamentos dos seus fillos/as que debilita a capacidade destes de asumir a orde escolar.

Poñer os medios necesarios para inverter a crise dos valores tradicionais e o escaso acerto para substituílos por outros.

7. NORMAS BÁSICAS DE CONVIVENCIA

7.1. NORMAS XERAIS DO CENTRO

Para ensinar e educar deben darse unhas condicións de orde e tranquilidade para que a convivencia sexa a máis adecuada. Para que se dean esas condicións faise necesaria a elaboración dunhas normas tendentes a crear unha conduta socializadora.

No Plan de Convivencia establecemos, no respecto ao RRI, unhas normas que pretenden facilitar a convivencia e unhas orientacións para corrixir aquelas condutas contrarias á convivencia. Ademais establecemos un plan de actuación baseado na mediación e na resolución pacífica dos conflitos, buscando o consenso e os pactos entre as partes implicadas (alumnado, profesorado e familias) para procurar evitar chegar, na medida do posible, a actuacións máis punitivas.

7.2. NORMAS ESPECÍFICAS DO CENTRO

I NORMAS DO ALUMNADO

A. Asistencia e Puntualidade

1. Normas

- Ser puntuais ao comezo da xornada escolar. A entrada no centro é dende as 8:35 ata as 08:45 h.
- Non pode haber alumnos sos nin antes nin despois do comezo das clases.
- Subir ás clases ás 8:35h.
- Os alumnos que cheguen pasadas as 8:45 h., esperan no hall de entrada co responsable do centro asignado, ata as 09:05 h. que suben ao aula.
- Unha vez aberta a porta van directamente a clase desde a entrada. Os mestres estarán xa na aula.

TARDE

- A porta para os que comen na casa abrírase ás 14:30 h.
- Baixada comedor 14:30 (E. Infantil baixada ás 14:35 h.)
- Se ás 16:10 h. hai alumnos sen recoller por un adulto, o responsable da porta levaraos ata “Permanencia de tarde” na aula de inglés fronte a capela do centro.
- Os alumnos de 5º e 6º EP sairán polo aparcadoiro de arriba. Os que teñen irmáns pequenos poderán baixar e saír polo de abaixo.
- Os alumnos de infantil, 1º, 2º, 3º e 4º EP non poden saír polo aparcadoiro de arriba.

2. Faltas

A) Incidencias

- Chegar tarde do recreo.
- Chegar tarde ao colexio. Subir ás aulas antes de tempo (antes de que toque o timbre, ...).
- Subir ás aulas despois das clases sen permiso.

B) Faltas Leves

- Reiteración de incidencias.

-Quedar na aula cando non deben sen o permiso dun profesor (recreos, ao finalizar as clases...)

-Quedar a xogar no patio despois de que cheguen os autobuses ou despois de que soe o timbre.

C) Faltas Graves

-Reiteración de faltas leves

-Non asistir a clase sen que a falta sexa xustificada pola familia.

-Non ir ao comedor sen motivo xustificado.

B. Convivencia

1. Normas

-Facer os desprazamentos de forma ordenada, sen correr nin berrar

-Baixar e subir ás aulas pola escaleira correspondente.

-Non permanecer na aula se non está o profesor.

-Empregar formas de cortesía (saúdos, pedir por favor...)

-Ceder o paso aos máis pequenos nos cruces.

-Non correr nin berrar dentro da aula.

-Colocar ben a mesa e a cadeira.

-Coidar e manter ordenado o material.

-No traer xogos electrónicos nin móbiles.

-Non comer alimentos que ensucien o recinto.

-Levar os obxectos atopados a obxectos perdidos.

-Facerse cargo das súas pertenzas en todo momento.

-Utilizar o aseo segundo as normas.

-Ir ao baño que corresponda e facer un bo uso do mesmo.

2. Faltas cometidas e gradación.

A) Incidencias

-Correr, berrar polos corredores.

-Quedarse sos en clase.

-Berrar ou correr dentro da aula nos cambios de clase.

- Desorde inxustificado.
- Ir ao baño que non corresponda.
- Subir ou baixar polas escaleiras que non corresponden.
- Estar alborotados nos cambios de clase.
- Non traer a tarefa feita da casa cando corresponda.
- Non facer o traballo de aula que o profesor propón.
- Alterar a orde na clase.
- Non traer o material que se precisa para traballar.

B) Faltas Leves

- Reiteración de incidencias.
- Tirar papeis ao chan.
- Comer alimentos que ensucien.
- Estragar o material da aula intencionadamente.
- Traer xogos electrónicos e móbiles.
- Ir sen permiso ás aulas fora do tempo das clases.
- Ir sen permiso a zonas onde non corresponde estar.
- Estragar ou estropear o material propio ou dun compañeiro.
- Prexudicar o traballo dun compañeiro.

C) Faltas Graves

- Agresións físicas, morais e verbais a compañeiros ou a calquera persoa do centro.
- Actos de discriminación por razón de raza, sexo, aspecto físico, nivel social, discapacidade, relixión ou calquera circunstancia persoal.
- Faltas de respecto ou desafíos ao profesorado ou ao persoal de administración e servizos.
- Traer ao colexio obxectos que poidan danar a integridade física das persoas da comunidade educativa.
- Falsificación de notas e firmas.
- Substraer calquera obxecto intencionadamente.

- Deteriorar intencionadamente as instalacións escolares.
- Alteración continuada e intencionada das clases.
- Incumprimento das correccións impostas.
- Saír, sen permiso, do recinto escolar.
- Non acudir a comer ao comedor, os que son de comedor.
- Incumprir unha sanción que fora imposta.
- Reiteración de faltas leves.

C. Uniformidade

1. Normas

- Vestir o uniforme correctamente. (Ver Anexo I- Uniformidade)
- Marcar abrigos e suadoiros.
- O mandilón, abrigo e suadoiro dos alumnos de infantil debe vir con cinta para colgar.
- Os alumnos de infantil non poderán traer bufandas, tan só pescozos polares.
- Os alumnos de 1º a 5º de primaria que coman no colexio, deberán traer mandilón.
- Todos os alumnos deberán traer a marcado o mandilón, chaqueta, xerse e abrigo.
- Non se poderá traer calzado deportivo para o recreo.

2. Faltas cometidas e gradación.

A) Incidencias

- Non traer o uniforme correcto

B) Faltas Leves

- Reiteración de incidencias.
- Pórse calzado deportivo no recreo.

C) Faltas Graves

- Non traer o uniforme sen causa xustificada.
- Reiteración de faltas leves.

D. Patio

1. Normas

- Non se pode saír da zona de recreo sen permiso.
- Xogar co balón só nas zonas habilitadas para o mesmo.
- Non xogar no patio de educación infantil se non somos desta etapa.
- Pedir permiso para coller os balóns se caen polo talud.
- Acudir á zona cuberta correspondente cando chove.
- Subir e baixar ao patio en fila. (excepto 5º y 6º, que o farán sen filas pero de forma ordenada)
- No caso de mancarse, avisar ao profesor cuidador do patio.
- Respectar a zona de calma. Non se corre, nin se berra nela.
- En caso de baixar xoguetes ao patio, que sexan pequenos.

2. Faltas cometidas e gradación.

A) Incidencias

- Xogar en zonas non permitidas.
- Berrar e correr na zona de calma.

B) Faltas Leves

- Reiteración de incidencias.
- Xogar con balóns en zonas onde non se permita.
- Xogar na zona de infantil sen ser desta idade.
- Interromper intencionadamente o xogo de outros compañeiros.

C) Faltas Graves

- Pelexas ou insultos mentres se xoga no patio
- Faltas de educación de calquera tipo.

E. Comedor

1. Normas

- Cumprir as normas do comedor ([Ver Anexo II- Normas do comedor](#))

2. Faltas cometidas e gradación.

A) Incidencias

-Incumprimento das normas.

B) Faltas Leves

-Reiteración de incidencias.

C) Faltas Graves

-Insultos, desobediencia.

-Falta de respecto aos cuidadores do comedor.

F. Saídas do centro

1. Normas

-Os alumnos de primaria, ao tocar o timbre, van directamente ao bus.

-Os alumnos de infantil esperarán cos profesores responsables ata que chegan os cuidadores do bus. (Os de 4ºE1 esperan na aula de 4ºB E1 ata que pasa a cuidadora pola porta antes de saír ao bus)

-Os alumnos que son recollidos polos pais e nais no centro, irán en fila co profesor responsable dela, ata a porta correspondente.

-Os nenos que non sexan recollidos quince minutos despois da hora asignada, serán levados polo responsable da porta ata "Permanencia de tarde". Os pais deberán abonar o servizo.

-Non se pode sacar o lpad no autobús nin na zona de recoller mentres se espera.

-Saímos da zona de recoller cando vemos a persoa (maior de idade) que nos vén buscar e xa estea na área peonil exterior.

2. Faltas cometidas e gradación.

A) Incidencias

-Incumprimento das normas.

-Xogar no tempo de ir ao autobús.

-Non estar no lugar de recollida correspondente.

B) Faltas Leves

- Reiteración de incidencias.
- Mandar mensaxes sen autorización específica dun mestre.
- Utilizar o Ipad no autobús ou na zona de recoller.

C) Faltas Graves

- Insultos e desobediencia.
- Falta de respecto aos cuidadores do autobús.

G. Actividades extraescolares

1. Normas

- Levar visible un carné (os de infantil) proporcionado pola responsable da actividade correspondente.
- Non se pode asistir a ningunha actividade na que non esteamos anotados.
- Respectar as normas que marque o profesor/monitor da actividade.
- Se a actividade precisa de chándal teñen que vir de casa con el ese día aínda que non teñan Ed. Física.

2. Faltas cometidas e gradación.

A) Incidencias

- Non cumprir as normas da actividade.

B) Faltas Leves

- Reiteración de incidencias.

C) Faltas Graves

- Reiteración de faltas leves.
- Falsificar a xustificacións de faltas.

H. Transporte escolar

1. Normas

- Ser respectuosos con persoal do autobús (acompañantes e condutor)
- Ir correctamente sentado e co cinto posto.

- Non baixar do autobús ata que estea parado de todo.
- Os de infantil esperan no hall a súa acompañante para subirse ao bus.

2. Faltas cometidas e gradación.

A) Incidencias

- Incumprir as normas do autobús

B) Faltas leves

- Incorrer tres veces nunha incidencia

C) Faltas graves

- Faltarlle ao respecto ao condutor ou acompañante.
- Agresións verbais ou físicas aos compañeiros.

H. Uso de alula i+

1. Normas

- Cumprir rigurosamente as normas de uso de Ipad. (Ver Anexo III- Uso de aula i+)

2. Faltas cometidas e gradación.

A) Incidencias

- Non colocar o Ipad nunha posición horizontal.
- Non gardar o Ipad na mochila nos recreos ou nos cambios de clase.
- Non estar na aplicación indicada polo profesor.

-Medidas Correctoras

- Apercibimento
(tres faltas leves considéranse unha grave)

B) Faltas leves

- Mandar mensaxes sen a autorización específica dun mestre.
- Navegar sen permiso ou en páxinas que non debe.
- Sacar fotos ou vídeos sen permiso.
- Manipular o Ipad dun compañeiro.
- Mal uso de internet (non se pode borrar o historial de Gmail)

-Medidas Correctoras

- Apercibimento.
- Bloqueo ou restrición das apps que se consideren oportunas por parte do mestre (desde Zuludesk Teacher ou Aula)
- Quitarlle o Ipad nunha área ou nunha sesión.
- Un día completo en todas as áreas sen Ipad.

C) Faltas Graves

- Manipular o sistema de xestión e control dos dispositivos (eliminar perfil, borrar historial navegación, cambiar a Wifi...)
- Suplantar a identidade dun compañeiro
- Mandar mensaxes anónimas (ou non) con contido inadecuado.
- Serán consideradas faltas graves a acumulación de tres faltas leves.

-Medidas Correctoras

- Instalar no Ipad un perfil restritivo ou administrador desde Zuludesk, permitindo o acceso tan so as apps dos libros dixitais, Drive ou algunha máis que se considere oportuna segundo o curso

● **MEDIDAS CORRECTORAS XERAIS**

A) Por Incidencias (se anotan na folla de seguimento)

- Amoestación verbal pública ou privada.
- Quedar sen xogar un determinado período de tempo no patio.
- Corrixe: Titor ou profesor de área

B) Por Falta Leve

- Amoestación privada.
- Realización de traballos específicos en horario non lectivo.
- Reflexión nun lugar apartado dentro da aula sobre a conduta inadecuada concreta e as súas consecuencias.

- Recoñecemento da inadecuación da conduta e desculpas, ante as persoas que puideran resultar prexudicadas.
- Realización de actividades de aprendizaxe e interiorización de pautas de conduta correctas.
- Realización dalgunha tarefa relacionada co tipo de conduta inadecuada.
- Compromiso escrito entre o profesor ou profesora e o alumno ou alumna.
- Apercibimento verbal con posterior comunicación á coordinadora e ás súas familias.
- No caso de que a falta se produza polo uso indebido dalgún material ou xoguete poderase retirar dito obxecto por un tempo.
- Comparecencia ante o coordinador.
- Corrixe- Titor (con coñecemento do coordinador)

C. Por Falta Grave

- Suspensión do dereito de asistir ás clases dunha o varias materias
- Suspensión do dereito de usar o comedor ou o servizo de transporte escolar por un período máximo de tres días (se a falta fose durante o uso de ditos servizos)
- Suspensión do dereito a participar en actividades extraescolares por un período que non poderá sobrepasar o final do trimestre académico no que tivera lugar a conduta corrixa ou, no caso de ter lugar no último mes do trimestre académico, o final do trimestre inmediatamente seguinte.
- Realización dentro ou fóra do horario lectivo, de tarefas que contribúan á mellora e o desenvolvemento das actividades do centro.
- Cambio do alumno de grupo, nunha determinada materia, por un período máximo de dúas sesións lectivas.
- Suspensión da participación en actividades escolares, complementarias ou en actividades realizadas polo centro, como máximo dunha semana.
- Facerse cargo do custe económico da reparación ou obxecto substraído (se fose o caso)
- Corrixe- Xefe de estudos ou Director.

● **PROCEDIMIENTO**

-As incidencias quedarán rexistradas na folla de seguimento, ben sexa polo titor ou polo profesor de área. A acumulación de incidencias ocasionará unha falta leve.

-As faltas leves serán arquivadas polo titor. Deberá informar ao coordinador. Cando este considere que as faltas leves son reiteradas informará ao xefe de estudos.

-As faltas graves serán rexistradas polo coordinador nunha folla de control e se dará aviso ao xefe de estudos para que este as rexistre nun “parte de falta grave”.

Con tres faltas graves farase un parte de disciplina, que figurará no expediente do alumno. As faltas graves prescriben ao remate do curso escolar, aínda que quedan arquivadas.

-As medidas disciplinarias para faltas leves e graves deberán ser aplicadas antes dos tres días seguintes de cometer a falta. De non ser así, prescribirá.

PRIMEIRO PARTE DE FALTA LEVE	
Nome:	Data (da falta) Data (do parte)
Motivo da falta:	
Medidas acordadas:	
Firma: Titor:	

PRIMEIRO PARTE DE FALTA GRAVE	
Nome:	Data (da falta) Data (do parte)
Motivo:	
Relato do alumno: (Exposición do alumno do sucedido)	

Desenvolvemento da sesión: (detalles do desenvolvemento da sesión)
Medidas acordadas:
Acordos unha vez informada a familia:
Firma: Xefe de Estudos:

-Como medida posterior ao parte disciplinario, no caso de que o alumno seguise incorrendo en faltas graves (mínimo tres) , poderase suspender temporalmente o dereito de asistir ao centro por un período máximo de tres días. Durante o tempo que dure a suspensión, o alumno realizará os traballos e tarefas que se determinen para evitar a interrupción no proceso formativo. Esta medida será de carácter excepcional.

II NORMAS DO PROFESORADO

A. IDENTIDADE DO COLEXIO

- Mostrar un comportamento acorde coa nosa identidade e estilo educativo.
- Coñecer e defender o Proxecto Educativo do Centro.
- Transmitir valores propios coa propia actuación: perdón, agradecemento, coidado, xenerosidade...
- Respectar os ritmos que marca o día a día do colexio.

B. ORGANIZATIVAS

- Hai que ser puntuais co horario laboral.
- Cumprimos coas nosas quendas de vixilancia ata a hora marcada (**ver anexo IV**).
- Non se poderá aparcar en dobre fila impedindo a saída doutros vehículos.

-Non se deixará aos alumnos sos na clase. Ante unha urxencia, avisaremos ao profesor da aula máis próxima; nunca durante o recreo.

C. ACTITUDE

-Respectamos e actuamos acorde ao noso Código Ético como colexio da Fundación Educativa Jesuitinas.

-Respectamos as decisións da autoridade competente.

D. XUSTIFICACIÓN DE FALTAS

-Cubrirase a folla que hai en secretaría para facer a petición de faltar nalgunha hora lectiva. Comunicarase á xefatura de estudos. Xefatura encargarse de comunicarlo á dirección.

-Se o motivo é unha cita pública entregarse á xefatura de estudos o xustificante coa hora de saída da cita.

-Para cubrir a falta, a xefa de estudos asignará unha persoa que substitúa. Quedará preparada a clase por escrito na mesa do profesor. Pódese entregar tamén ao coordinador ou á persoa que vai substituír (en caso de sabelo).

-Intentarase non perder as horas lectivas (de docencia ou non docencia).

E. ACCIÓN TUTORIAL

-Respectarase o horario de “buenos días” comezando ás 8:45 h.

-Respectarase rigorosamente a programación do momento “buenos días”. Se non a houberse, dedicarse á acción tutorial, nunca académica.

-Non se pode adiantar traballo nin facer outras tarefas.

-Non enviamos alumnos a facer recados durante os momentos de “buenos días” ou tutoría.

-O primeiro referente de todo profesor é a súa coordinadora.

-Mantemos ordenada a nosa aula e o noso espazo de traballo.

-Cumprimos coa programación do plan lector.

F. ACCIÓN DOCENTE

- Programaremos as nosas clases con quince días de antelación.
- Se imos faltar deixaremos a programación (ou o traballo a realizar) enriba da mesa.
- Cubrimos a folia de seguimento.
- Coordinamos cos nosos compañeiros de área e nivel as accións docentes. (programacións, actividades...)
- Procuramos evitar grandes diferencias entre clases do mesmo nivel
- Non deixamos alumnos sen baixar ao recreo, aínda que non terminaran a tarefa correspondente.
- Non botamos alumnos fóra da clase.
- Respectamos o idioma no que se imparte a asignatura, xa sexa castelán, galego ou inglés.

Asignaturas impartidas en galego ou inglés

- Procuramos que a lingua non sexa un obstáculo para alcanzar os contidos da área.
- Tan só se evalúa a adquisición de contidos, nunca a lingua.
- Nos procesos evaluativos aseguraremos de que o alumno entenda o que se lle está a preguntar, traducindo se fose necesario.
- Os alumnos que teñan suspensa a área de inglés na evaluación anterior ou ben un diagnóstico externo, **e os pais así o soliciten unha vez informados**, facilitaráselles a materia en castelán (ou galego se o require) ou calquera outro material ou medida de apoio que los axuden a acadar os obxectivos da materia.

G. COMUNICACIÓN COAS FAMILIAS

- Cumprimos as paulas do protocolo de comunicación coas familias (**Ver Anexo V**)
- Revisarase a plataforma e o correo diariamente
- Contestaranse todas as mensaxes das familias.
- Somos coidadosos na forma de escribir as mensaxes: saudamos, coidamos a expresión, a ortografía...
- Non recibiremos ás familias en horario lectivo. Para isto dispoñemos de horas non lectivas ou complementarias.

H. SERVICIOS

- As fotocopias mandarase por correo a copias@jesuitinascoruna.es (con copia á coordinadora)
- O responsable de facelas, deixaraas no casillero da persoa que as solicita.
- Seremos austeros no número de copias, e no sala de profesores non se farán máis de una copia do documento que se necesite.
- Se puntualmente se come no comedor do colexio, avisarase ao responsable do comedor.
- Se puntualmente usamos o servizo de transporte do colexio, avisaremos en administración.

I. DEBERES

- Respectarase as normas pautadas no protocolo “tarefas para casa” **(Ver anexo V)**

8. FORMACIÓN

As necesidades de formación poden ir dirixidas nunha triplo vertente: profesorado, alumnado e familias. É necesaria a formación en actitudes e valores que propicien a resolución dos conflitos que poidan xurdir na convivencia. Así como en acompañamento, intelixencia emocional e en mediación.

Pódense considerar estas necesidades:

- Promover a difusión de disposicións e normativa relativa á convivencia. Poderase divulgar a través da páxina web do centro.
- Realizar a acollida ao novo profesorado proporcionándolle toda a información relevante do centro que o leve ao coñecemento necesario para contextualizar o seu labor no mesmo, facendo un bo acompañamento
- Ao final de cada curso e como consecuencia dos traballos de valoración e análise da convivencia no centro, a Observatorio de Convivencia Escolar propondrá na súa memoria final, si é o caso, as actividades formativas que considere convenientes para os distintos membros da comunidade educativa.
- Formación en pedagogía pacífica, intentando propiciar espazos e estruturas no marco escolar que deixen lugar a procesos de mediación, de

negociación e fomentar as actitudes que fan do conflito unha oportunidade de desenvolvemento. Aspectos a fomentar:

- Uso do diálogo
- Aprendizaxe colaborativo.
- Solución de problemas.
- Establecemento de normas.
- Comprensión e manexo da agresividade e da violencia.
- Confianza.
- Autoestima.
- Empatía.
- Resiliencia.

9. DIFUSIÓN, SEGUIMIENTO E AVALIACIÓN DO PLAN

9.1. PROCEDIMENTOS PARA A DIFUSIÓN DO PLAN

Presentación do Plan a tódolos sectores da comunidade educativa: sesión de Claustro e Consello Escolar.

Publicación na páxina web do centro.

Información nas sesións de acollida.

O obxectivo é que todos os membros da Comunidade Educativa coñezan, acepten e sexan partícipes da mellora da convivencia no centro.

9.2. PROCEDIMENTOS PARA O SEGUIMIENTO E AVALIACIÓN DO PLAN

A considerar os seguintes aspectos:

- Grao de implantación e nivel de consecución dos obxectivos propostos.
- Actuacións realizadas e grao de participación dos distintos sectores da comunidade educativa.
- Formación e asesoramento recibidos nesta materia pola comunidade educativa e recursos utilizados.
- Valoración dos resultados, conclusións, propostas de continuidade e de mellora para cursos sucesivos.
- Avaliación do proceso e dos resultados.

- Comprobar e avaliar periodicamente a coherencia entre o Plan de Convivencia e o Regulamento de Réxime Interno.
- Documentación elaborada.

Trimestralmente o Observatorio de Convivencia reunirase para valorar o seguimento da convivencia no centro, logo das sesións de avaliación, sobre o estado da convivencia, recollendo as incidencias, as actuacións levadas a cabo e os resultados obtidos.

Ao remate do curso académico realizarase unha valoración global e reflectirase nunha memoria final, que se engadirá á Memoria Final de Curso. A necesaria revisión deberá poñer fincapé nas manifestacións e evidencias dos problemas, é dicir, onde, cando e con que frecuencia ocorren, quen son os grupos e persoas habitualmente implicadas, en que casos se produce unha resposta dalgún tipo por parte do profesorado e con qué efectos ou cal é o papel das familias. Trátase de centrar a revisión nos feitos concretos, para evitar xeneralizacións improcedentes ou explicacións apresuradas acerca dos problemas e así mesmo reflectir todas as aportacións que xurdan como resultado de presentacións para a mellora da convivencia.

10. CERTIFICACIÓNS

Dona Emma Quiroga Blanco, como Directora do CRP HIJAS DE JESÚS

CERTIFICA

Que o presente Plan de Convivencia foi supervisado e aprobado polo Comisión da Convivencia o día 30 de xuño de 2022.

A Directora

Asdo.: Emma Quiroga Blanco

ANEXOS

ANEXO I – UNIFORMIDADE

Primaria

- Saia plisada de cadros polo xeonllo (non mais curta) ou pantalón gris que non sexa vaqueiro nin de pana.
- Niqui branco con logo.
- Xersei verde co logo bordado e o pescozo en pico con vivo gris.
- Calcetíns, medias ou pantis verdes.
- Os zapatos tipo colexial negros ou azul mariño e chubasqueiro ou abrigo verde escuro.

O uniforme de **Ed. Física** para primaria consta de:

- Chándal azul mariño e vermello (pantalón longo ou curto); camisetas brancas con logo e respuntes vermellos; zapato deportivo e calcetíns brancos.

Infantil

- Chándal con pantalón azul mariño e chaqueta vermella con logo
- Mandilón de listas finas verdes con logo
- Abrigo verde.
- Calcetíns brancos
- Zapato deportivo branco con velcro.

ANEXO II – NORMAS DO COMEDOR

1. Alumnos

- Entrarase ao comedor de forma ordenada, tranquila, sen empurrar e sen berrar.
- Deixar mochilas, abrigos, pelotas.... no lugar destinado para iso. Non se come co abrigo posto nin coa gorra.
- Os nenos de 2º e 3º ciclo de Primaria deben de ir ao baño antes de entrar no comedor.
- Esperar con paciencia a que lles toque a quenda para entrar no comedor e para coller a bandexa.
- Sentar no lugar asignado por fila. Non se poderá cambiar de sitio sen autorización dun monitor.
- Cando se queira repetir ou se queira pedir algo levantarase a man para ser atendido. Todo o que se necesite, será solicitado facendo uso das boas maneiras e con educación. Pediremos as cousas por favor e daremos as grazas.
- Deberase comer polo menos unha ración mínima dos tres pratos do menú correspondente. A comida que está no prato terase que comer, pediremos a ración que vaíamos tomar tendo en conta que se pode repetir.
- Usar correctamente a servilleta, os cubertos, a xerra e demais utensilios.
- As xerras de auga encheranse na billa correspondente. Todos colaboraremos nesta tarefa.
- Mastigar coa boca pechada e non falar coa boca chea.
- Tratar con respecto a compañeiros e a todo o persoal do comedor.
- Manter unha mesa limpa e en orde. Non tirar alimentos nin ao chan nin a outro compañeiro.
- Durante o tempo de comida só se poderá saír ao baño co permiso dos monitores, tendo maior flexibilidade cos alumnos de infantil.
- Falar nun ton de voz adecuado, suave e agradable cos compañeiros da súa mesa, evitando berros. Non se pode falar cos compañeiros das mesas de ao redor. Calquera cousa que se teña que falar con outros compañeiros non pode ser tan importante como para non esperar ao patio.

- Evitarase xogar durante o tempo da comida.
- Respectarase a todos os compañeiros e coidadoras.
- Usar unha linguaxe correcta.
- Deberase colaborar e cooperar cos monitores para poder gozar no comedor dun clima acolledor e tranquilo.
- Non se poden sacar alimentos do comedor nin comer nada unha vez baleirada a bandexa. Só se pode comer mentres esteamos sentados na mesa
- Unha vez finalizada a comida, levaremos a bandexa á zona de baleirado. Deixando cada utensilio no seu lugar, baleiramos os alimentos e envases (cubo de orgánicos e inorgánicos)
- Despois de comer os alumnos realizarán actividades de tipo lúdico, baixo a supervisión e vixilancia dos monitores.
- Non está permitido entrar ás aulas ata que soe o timbre, nin andar polos corredores sen motivo xustificado, así como entrar aos cuartos de baño dos corredores.
- Se é urxente e necesario subir ás aulas deberá ser sempre co permiso dun profesor ou monitor e subir acompañado deste; nunca sos.
- Só os alumnos que teñan actividades durante o horario de comedor poderán ausentarse da zona de comedor ou patio. Pasando a estar a cargo do monitor de actividades. Unha vez finalizada a actividade volverán formar parte do grupo principal.
- Os alumnos que non fagan uso do comedor non poderán entrar ao colexio ata despois de soar o timbre de entrada.
- Respectar as normas básicas de convivencia.
- Colaborar con aquelas tarefas que se lles solicite para as que estean capacitados.
- O alumnado que utilice o comedor non poderá abandonar o centro salvo se os ven buscar os pais ou persoa autorizada. Sempre a recollida farase por portería.
- Para poder utilizar o servizo de comedor deberá asistir a clase pola mañá. Se a non asistencia a clase xustifícase e non é de forma reiterada poderá facer uso do servizo.
- O incumprimento das normas mencionadas atenderase con medidas correctivas.
- En caso de faltas graves ou reiteración de faltas leves o Equipo directivo do centro propoñerán as medidas disciplinarias pertinentes.

2. Monitores/ cuidadores

- Aceptar e Respetar o Carácter propio do centro, así como cantas normas e disposicións teña o centro reflexado no Código Ético da FEJ.
- Cumprir a quenda establecida, tentando ser puntuais.
- En caso de non poder acudir ao servizo, aínda que se avise á empresa, avisar ao responsable do comedor no centro.
- Non utilizar o móbil durante o servizo, nin sequera durante a sesta dos alumnos de infantil xa que o reflexo molesta á hora de durmir.
- Manterse na zona asignada no patio ou o comedor e en movemento.
- Non facer grupos entre monitores, cada monitor ten a súa zona asignada para poder ser proactivos no noso traballo necesitamos estar pendentes de todo o que ocorre ao noso ao redor.
- Colaboraremos todos a que o ton de voz dentro do comedor e mesmo do patio sexa acorde coa actividade que se está realizando en beneficio da convivencia do grupo.
- Axudar a distribuír aos alumnos nas mesas.
- Axudar a levar a bandexa a aqueles que o necesiten.
- Axudar a cortar, pelar alimentos a aqueles que necesiten axuda, pero tentando ensinar para que sexa autónomo.
- Velar polo cumprimento da normativa do comedor en hábitos e modais na mesa.
- Vixiar que non saquen comida ao patio nin a tiren.
- Asegurar o consumo dunha cantidade de comida adecuada. Haberá que comer unha cantidade mínima do primeiro prato para poder pasar o segundo.
- Ensinar o uso correcto dos utensilios empregados na comida e uns hábitos adecuados na mesa. Vixiar a utilización de cubertos.
- Calquera anomalía que detectedes, tanto no comedor como no patio, ben de comportamento, actitude ou nas instalacións non dubidedes en comunicarlle ao coordinador por pequena que sexa.
- Os alumnos que non están a comer son atendidos no patio, polos correspondentes monitores.
- Axudar aos alumnos para poñer en práctica as normas básicas de comportamento na mesa e no comedor.

- Facer un seguimento dos hábitos alimenticios dos alumnos.
- Colaborar na atención e servizo das mesas, axudando mesmo a comer aos alumnos que teñen maior dificultade.
- Coidar e apoiar ao alumnado que, pola súa idade ou necesidades educativas especiais asociadas a condicións persoais de discapacidade, necesite a colaboración e soporte dunha persoa adulta nas actividades de alimentación e aseo.
- Coidar e manter a hixiene do alumnado.
- Acompañar ao alumnado usuario do servizo nas instalacións do comedor escolar e no patio, tendo especial coidado co alumnado de educación infantil e todos aqueles que teñan necesidades educativas e de mobilidade especiais.
- Adoptar as medidas necesarias para que non se impida unha inxesta satisfactoria naqueles alumnos que precisen maior tempo.
- Proporcionar orientacións en materia de educación para a saúde e de adquisición de hábitos sociais na utilización do servizo de comedor, que reflectan a dimensión educativa do mesmo.
- Coñecer o protocolo de actuación en caso de accidente:
-En caso de accidente ou lesión, os monitores deberán socorrer ao neno, avisar ao coordinador, quen valorará os pasos para seguir segundo o tipo de accidente e a gravidade do mesmo. Cubrirase o parte de incidencias tanto para lesións ou calquera tipo de incidencia que teña que ser comunicada ao profesor. O coordinador decidirá se é necesario o aviso ás familias e a Dirección.
- Non se pode baixar a Portería sen a autorización expresa do coordinador. Por ningún motivo.
- Supervisar a todos os alumnos cando saia ao patio, quedarán sempre baixo o coidado dos monitores, non podendo estar nunca sos en ningunha dependencia do centro.
- Os monitores intervirán en calquera disputa que ocorra entre alumnos, sempre co máximo respecto e empatía, tentando mediar entre ambos, pero deixando claro que as normas se cumpran e que estás habilitado polo Centro para facelas cumprir. Se é necesario pediredes a colaboración do Coordinador. Ou se é grave.

- En caso de calquera tipo de sanción por mal comportamento na medida do posible valorala co Coordinador e, sobre todo, facervos respectar, vós sodes os adultos. O respecto dos nenos é o voso mellor aliado para unha mellor convivencia.
- Os alumnos de 4º de infantil irán ao baño antes de deitarse para a sesta e velaremos para que estean relaxados durante este período.
- Se houbese que mudar a un alumno (porque se molla, se fai pis...) un monitor baixará a cambialo á clase. Cubriremos o parte de mudas se é necesario.
- Vixiar os xogos e comportamentos no patio
- Colaborarase en todo o posible para que os nenos que teñan actividades extraescolares cheguen a tempo a elas.
- Garantir o cumprimento das normas de funcionamento.
- Comprobar que todo o material utilizado no devandito tempo quede recolleito e en perfecto estado.
- Vixiar que ningún alumno saia do recinto escolar.

ANEXO III- USO DE IPADS

*Para dicir aos alumnos (con palabras que eles entendan)

- Xeral:

- As tabletas son dispositivos de uso persoal e exclusivo de cada alumno. Non poden ser compartidas, prestadas ou intercambiadas.
- A tableta é unha ferramenta de estudo, non un dispositivo de entretemento. Está prohibido o seu uso para outros fins que non sexan educativos.
- A tableta é un dispositivo fráxil, por tanto debe coidarse.
- Estudar cunha tableta non exclúe o caderno e outros materiais escolares.
- O dispositivo utilizado, poderá ser revisado en calquera momento polo persoal do colexio, para asegurar un uso correcto do mesmo.

- Uso en clase:

- Posición correcta do dispositivo.
- Aplicacións pechadas antes de empezar a clase, incluído o navegador (Safari)

Dispositivo:

- O dispositivo debe estar asegurado.

Entrega do Dispositivo:

- Será entregado coa súa funda, co cargador metido nunha pequena mochila, sen a caixa e debidamente identificado.
- Debe estar libre de arquivos (fotos, vídeos, música...) e cos axustes de fábrica.
- Eliminaranse todas aquelas aplicacións que non sexan as propias do Proxecto Aula I+.
- Realizarase unha carga masiva de aplicacións e libros dixitais nas primeiras semanas de setembro.

- Software y Actualizaciones:

-As aplicacións serán administradas e actualizadas no colexio, con excepción da actualización do sistema operativo, que o realizarán as propias familias (se é o caso).

-O colexio non se poderá responsabilizar do funcionamento daqueles dispositivos nos que se engadan aplicacións non indicadas polo centro ou se modifique a configuración establecida.

-As aplicacións e/ou configuración poderán ser modificadas polo colexio. En tal caso avisarásenos a través da plataforma dixital.

- **Aplicacións**

O dispositivo ten as aplicacións que se enumeran a continuación, a parte das que trae de serie. Calquera outra deberá ser eliminada:

-**Blink, Savia dixital e Edelvives**: conteñen os libros de texto e actividades deseñadas polos profesores e que enriquecen os mesmos.

-**Mindomo/iMindMap Kids**: permite realizar mapas mentais, presentalos e exportalos a correo electrónico...

-**Educreations**: permite elaborar leccións propias, gravalas e exportalas.

-**Pages**: procesador de texto (Word).

-**Keynote**: permite facer presentacións (Powerpoint).

-**IMovie**: creación de películas de forma rápida e sinxela.

-**Notability**: ferramenta que permite tomar notas sobre follas en branco ou diferentes tipos de arquivos: imaxes...

-**Showbie**: ferramenta que permite tomar notas sobre follas en branco ou diferentes tipos de arquivos e ser correxida polo mestre na mesma plataforma.

-**Nearpod**: App para contestar actividades tipo test ou enquisas con resposta directa ao rematar.

-**GarageBand**: permite producir melodías utilizando instrumentos táctiles tales como o piano, o órgano, a guitarra o baixo, a batería...

-**Puppet Pals HD Director' s Pass**: creación de historietas nas que a ti escolles os personaxes, escenarios, música... e por suposto elaboras o guión.

-**Solar Walk** – Modelo 3D: permiten visitar os planetas do sistema solar.

-**Letris**: xogo que permite crear palabras a partir de letras.

-**Gmail/ Mail**: xestor de correo electrónico.

-**Google Drive**: almacenamento e compartir arquivos.

- Google Classroom**: facilita a comunicación entre profesores e alumnos dentro e fóra do colexio. Permítenos xestionar as clases.
- Mobicip**: navegador da internet seguro.
- Human body**: anatomía para nenos
- Funland**: inglés
- Pure Chess/ Chess Clock**: xadrez
- Dicionarios**: Língua e inglés
- Rey de las matemáticas/AB Math/ EMAT/ Geoboard**: apps para traballar contidos matemáticos a través do xogo.
- Drive**: nube para gardar e compartir documentos, vídeos...
- Pic Collage**: App para realizar debuxos e fomentar a creatividade
- Geo Expert**: app para aprender xeografía
- Zuludesk**: app para controlar, actualizar, instalar ou eliminar apps.
- Dojo Class**: app para a xestión de puntos positivos ou negativos, creación de grupos de traballo, marcador de tempo...

- **Navegación por internet:**

- Os dispositivos estarán restrinxidos para a navegación e controlados. Os alumnos deberán recibir permiso para a navegación por internet.
  - Calquera uso indebido neste sentido será considerado como unha falta grave.
- Coidado e carga – actualización de Binklearning:
- Os alumnos gardarán o dispositivo na mochila ou pupitre entre clase e clase. Só poderán sacalo da mesma e poñelo en marcha cando o indique o profesor.
  - No recreo ordinario o dispositivo permanecerá dentro da mochila na aula, a cal estará pechada.
  - Durante o recreo do comedor gardarase no armario, pechado baixo chave e a aula pechada;
  - No tempo das actividades extraescolares da tarde quedará gardado na biblioteca coa vixilancia da persoa de biblioteca (3º y 4º), ou na sala de informática, onde o coordinador de actividades pecha con chave (5º y 6º)

-NON se poderá sacar o dispositivo ata que o alumno non chegue a casa. Pedímosvos que sexades moi rigorosos con este aspecto e NON permitades que saquen os dispositivos mentres están no recinto escolar. Aqueles alumnos que usan o transporte escolar NON o poderán sacar baixo ningún concepto no autobús.

-Os dispositivos teñen que vir ao menos ao 80% de carga.

- **Fotos, vídeos e outros arquivos:**

-A cámara de fotos e vídeo utilizarase só cando un profesor autorizou.

-As imaxes obtidas e vídeos elaborados serán unicamente con fins educativos. Calquera outro uso dos mesmos será considerado como unha falta grave e seguiranse as accións establecidas no Regulamento de Réxime Interior.

-NON se poden descargar arquivos de ningún tipo, sen a autorización do profesorado.

- **Comunicación con e entre os alumnos:**

Existen diferentes medios e aplicacións que permiten a comunicación: e-mail, Blinklearning, Drive, Showbie Esta comunicación axúdanos a alcanzar certos obxectivos EDUCATIVOS do proxecto: envío de traballos, compartir experiencias... Con todo esta ten limitacións moi estritas: **NON SE PODERÁ ENVIAR COMUNICACIÓN ALGUNHA A OUTROS COMPAÑEIROS NIN NO COLEXIO NIN EN CASA SEN O PERMISO PREVIO DO PROFESOR.** Calquera outro uso será considerado como unha falta grave e seguiranse as accións establecidas no Regulamento de Réxime Interior.

- **Otras cuestións:**

-O dispositivo é unha ferramenta de traballo. É necesario que estea en condicións óptimas para o seu uso diario. Calquera outro uso que se faga do mesmo en casa deberá ter en conta esta premisa, de tal modo que non supoña unha dificultade para a utilización para a que foi pensado.

-No caso de que as familias teñan algunha dúbida ou cuestión poderanse poñer en contacto a través da dirección de correo: soporte@jesuitinascoruna.com

-Revisarase o dispositivo de forma sistemática e ao azar por parte do titor ou outro profesor: comunicacións, fotos, vídeos...

- Instalar un perfil restrictivo o administrador de Zuludesk, permitindo acceso a tan so as apps dos libros dixitais, Drive ou outras que se consideren oportunas.
- En el caso de que se produza una falta grave, se abrirá un parte de disciplina que quedará en el expediente del alumno.

ANEXO IV – HORARIO XERAL DO CENTRO

Horario septiembre y junio			
Infantil, 1º y 2º EP		3º, 4º, 5º y 6º EP	
Buenos días	8:45-9:05	Buenos días	8:45-9:05
1ª hora	9:05-9:50	1ª hora	9:05-9:50
2ª hora	9:50-10:35	2ª hora	9:50-10:35
3ª hora	10:35-11:20	3ª hora	10:35-11:20
Recreo	11:20-11:50	4ª hora	11:20-12:05
4ª hora	11:50-12:35	Recreo	12:05-12:35
5ª hora	12:35-13:20	5ª hora	12:35-13:20
6ª hora	13:20-14:05	6ª hora	13:20-14:05

Horario de octubre a mayo			
Infantil, 1º y 2º EP		3º, 4º, 5º y 6º EP	
Buenos días	8:45-9:05	Buenos días	8:45-9:05
1ª hora	9:05-9:50	1ª hora	9:05-9:50
2ª hora	9:50-10:35	2ª hora	9:50-10:35
Recreo	10:35-11:05	3ª hora	10:35-11:20
3ª hora	11:05-11:50	Recreo	11:20-11:50
4ª hora	11:50-12:35	4ª hora	11:50-12:35
Comedor	12:35-14:35	Comedor	12:35-14:35
5ª hora	14:35-15:20	5ª hora	14:35-15:20
6ª hora	15:20-16:05	6ª hora	15:20-16:05

ANEXO V – PROTOCOLO DE COMUNICACIÓN CON FAMILIAS

1. Uso da plataforma.

A. Obrigatorio

- Os titores e profesores de área mandarán unha mensaxe ao comezo de cada curso presentándose e dando a benvida ao novo curso.
- Responderanse todas as mensaxes que envíen as familias, aínda que só sexa un “recibido, grazas”
- O coordinador avisará das saídas que afecten a un curso enteiro ou a un ciclo. Se afectase só a unha clase avisaría o titor.
- Tras a preavaliación o titor enviará unha mensaxe a todos os nenos informando da súa evolución e se é necesario indicaranse propostas de mellora
- Se algún neno ten unha dificultade clara, non esperaremos á preavaliación. Neses casos será mellor pedir entrevista.
- Cando saia unha circular, a secretaria mandará unha mensaxe pola plataforma as familias que van recibir dita circular informando de que sae e en relación a que. Indicaralles que a poderán descargar tamén da web.

Notas de controis.

- En primeiro e segundo non se colgarán notas numéricas de controis ou exames, senón que se informará con mensaxe de texto ou entrevista das dificultades dos nenos.
- De terceiro a sexto colgaranse notas numéricas, procurando que esas notas non sexan exclusivamente de exames ou controis.

Niños con RE

- O profesor do reforzo educativo presentarase ás familias mediante unha mensaxe a través da plataforma, indicando tamén o que se vai a traballar co alumno.
- Unha vez ao mes informarse acerca da evolución do devandito alumno, e comunicaremos o número de veces que o reforzo foi realizado.
- Todas as informacións que se manden ás familias, copiaranse para profesor de área e titor.

B. Recomendables

- Felicitación as festas (Nadal, Pascua...)
- Mandar unha mensaxe ao principio de cada unidade, informando da materia que se vai a traballar na devandita unidade e do que se vai a avaliar.

2. Uso do teléfono

- Utilizaremos o teléfono para dar avisos urxentes, ou que non deban esperar a que o neno chegue a casa.
- Se se poñen enfermos.
- Se houbo algún incidente en clase ou patio, que creamos que se debe de informar (pelexas, faltas graves de conduta...)
- Se na xornada de 12:35 a 14:35 h. fose necesario comunicarse coa familia, avisaremos á portería. Se é o caso de chamar por un incidente no comedor, os responsables do comedor son os que decidirán se esperar ás 14:35 h. e que sexa o titor o que chame ou debe de chamar el inmediatamente.
- Se se deu algún golpe importante e aplicóuselle algún tipo de tratamento (xeo, betadine...) chamarán os responsables do comedor.

3. Uso da axenda en papel ou nota escrita.

- Evitaremos que sexan os nenos os que escriban as notas. Ex. (“porteime mal en clase”)
- Trataremos de ser correctos nas formas en que mandamos a mensaxe.
- Non mandar follas de cadros, con buracos, arrancadas ou en mal estado.
- Evitar unha letra apresurada.
- Evitar bolis de cores.
- Que a mensaxe indique **ganas de axudar e non de sancionar**.
- Evitaremos ser reiterativos. Cando unha falta se repite varias veces (ex: non traer a tarefa feita), avisarase á familia vía plataforma ou ao titor para que sexa este quen avise.

4. Reunións con cada familia (entrevistas)

-Reunirémonos ordinariamente con cada familia dúas veces ao ano como mínimo para falar da evolución do alumno. Nos cursos impares a primeira delas será no primeiro trimestre para coñecer ás familias.

-Reunirémonos extraordinariamente sempre que a familia o solicite e en casos de nenos con grandes dificultades ou que cometesen algunha falta grave que deban de ser informados de forma presencial.

5. Outros

-Partes de incidencias- Os responsables de comedor, actividades de activa, Neuromotiva ou robótica farán chegar un parte de incidencias ao profesor-titor

ANEXO VI – DEBERES E TAREFAS PARA CASA

A. ¿Que pretendemos?

- Que exista unha coordinación horizontal en canto ás tarefas evitando diferenzas notables entre profesores.
- Que exista unha coordinación vertical progresiva en canto á cantidade de deberes que mandamos a casa.
- Evitar sobre cargar aos nenos con máis dificultade
- Evitar traspasar ás familias unha responsabilidade que é nosa

B. ¿Que entenderemos por tarefas?

Entenderase por tarefas aquelas que reforcen as competencias básicas.

Razoamento, cálculo, expresión escrita, lectura, comprensión tentando evitar exercicios ou actividades meramente conceptuais ou gramaticais.

C. ¿Cal será o tempo dedicado a tarefas?

Infantil:

Los de sexto de infantil levarán o libro de “ludileo” os venres.

Primeiro y Segundo

Levarán deberes un día á semana cunha marxe de 7 días para traelos feitos. Desesta forma cada familia poderá elixir o momento máis adecuado para conciliar.

Terceiro de Primaria.

Poderanse mandar tarefas 2 días á semana. Estas non poderán exceder de 40 minutos diarios.

Só poderán levar tarefa de dúas materias, sendo estas Lengua, Lingua, Matemáticas e Inglés.

Cuarto de Primaria.

Tarefa diaria. Non poderá exceder dos 40 minutos.

O tempo de estudo e memorización non estará contemplado nestes 40 minutos, xa que cada neno ten un ritmo diferente.

Non poñeremos poñer tarefas os días que haxa exame.

Quinto e Sexto de Primaria.

Tarefa diaria. Non poderá exceder dos 45 minutos. O tempo de estudo e memorización non estará contemplado nestes 45 minutos, xa que cada neno ten un ritmo diferente. Non poderemos poñer tarefas os días que hai exame.

D. Outras apreciacións.

-No caso de que o tempo de tarefa exceda e o neno non a finalizara, deberá ser xustificada polos seus pais, conforme se axustou ao tempo marcado pero non lle deu tempo.

-En ningún momento poderemos amoestar ou penalizar a un alumno por non traer a tarefa terminada, a condición de que estea xustificada.

-No caso de que en reiteradas ocasións a “non tarefa” non estea xustificada pola familia, deberemos avisar a estas (vía axenda ou plataforma) informando do que ocorre (xa que entendemos que o alumno non a fai e os pais non son conscientes deste feito). Desta forma evitamos suspicacias dos nenos.

-No caso daqueles alumnos que, en reiteradas ocasións, non terminen o traballo marcado para facer en clase, xa sexa porque son máis lentos, por falta de atención, ou mesmo de esforzo, informaremos as familias e acordaremos con elas unhas pautas de actuación, segundo a necesidade de cada alumno. Sempre que os pais estean de acordo poderase mandar tarefa de reforzo ou mesmo o que non acaban en clase.

O recreo non é o momento de finalizar as tarefas de clase.

ANEXO VII DEREITOS E DEBERES DOS MEMBROS DA COMUNIDADE EDUCATIVA

(LEI 4/2011, do 30 de xuño, de convivencia e participación da comunidade educativa)

DEREITOS E DEBERES DAS NAIS E PAIS OU DAS TITORAS OU TITORES

1. As nais e pais ou as titoras ou titores, en relación coa educación dos seus fillos ou fillas ou pupilos ou pupilas, son titulares dos seguintes dereitos de convivencia e participación, sen prexuízo dos establecidos nas leis orgánicas de educación:

- a) A ser respectados e recibir un trato adecuado polo resto da comunidade educativa.
- b) A estar informados sobre o progreso da aprendizaxe e integración socioeducativa dos seus fillos ou fillas ou pupilos ou pupilas, para o que se lles facilitará o acceso ao profesorado e aos membros dos equipos directivos dos centros docentes.
- c) A recibir información sobre as normas que regulamentan a convivencia nos centros docentes.
- d) A ser oídos, nos termos previstos por esta lei, nos procedementos disciplinarios para a imposición de medidas correctoras de condutas contrarias á convivencia dos seus fillos ou fillas ou pupilos ou pupilas.
- e) A participar no proceso educativo a través de consultas e outros procedementos de participación directa que estableza a Administración educativa.

2. Así mesmo, como primeiros responsables da educación dos seus fillos ou fillas ou pupilos ou pupilas, teñen os seguintes deberes:

- a) Coñecer, participar e apoiar a evolución do seu proceso educativo, en colaboración co profesorado e cos centros docentes.
- b) Coñecer as normas establecidas polos centros docentes, respectalas e facelas respectar, así como respectar e facer respectar a autoridade e as indicacións ou orientacións educativas do profesorado no exercicio das súas competencias.

c) Fomentar o respecto polos restantes compoñentes da comunidade educativa.

d) Colaborar cos centros docentes na prevención e corrección das condutas contrarias ás normas de convivencia dos seus fillos ou fillas ou pupilos ou pupilas.

DEREITOS E DEBERES DO ALUMNADO

1. Recoñécenselle ao alumnado os seguintes dereitos básicos de convivencia escolar, sen prexuízo dos establecidos nas leis orgánicas de educación

a) A recibir unha formación integral e coeducativa que contribúa ao pleno desenvolvemento da súa personalidade nun ambiente educativo de convivencia, liberdade e respecto mutuo.

b) A que se respecten a súa identidade, integridade e dignidade persoais.

c) Á protección integral contra toda agresión física ou moral, e en particular contra as situacións de acoso escolar. d) A participar directamente no proceso educativo cando sexa consultado pola Administración educativa, nos termos previstos no título IV desta lei.

e) A participar na confección das normas de convivencia e na resolución pacífica de conflitos e, en xeral, a participar na toma de decisións do centro en materia de convivencia.

2. Son deberes básicos de convivencia do alumnado:

a) Participar e colaborar na mellora da convivencia escolar e na consecución dun adecuado clima de estudo no centro, respectando o dereito dos seus compañeiros ou compañeiras á educación.

b) Respetar a dignidade e as funcións e orientacións do profesorado no exercicio das súas competencias, recoñecéndoo como autoridade educativa do centro.

c) Respetar a liberdade de conciencia, as conviccións relixiosas e morais, a igualdade de dereitos entre mulleres e homes e a dignidade, integridade e intimidade dos restantes membros da comunidade educativa.

- d) Respetar as normas de organización, convivencia e disciplina do centro docente.
- e) Conservar e facer un bo uso das instalacións e dos materiais do centro.
- f) Intervir, a través das canles regulamentarias, en todo aquilo que afecte a convivencia dos seus respectivos centros docentes.
- g) Seguir as directrices do profesorado respecto da súa educación e aprendizaxe.
- h) Asistir a clase con puntualidade e co material preciso.

DEREITOS E DEBERES DO PROFESORADO

1. Ao profesorado, dentro do marco legal establecido e no ámbito da convivencia escolar, recoñécenselle os seguintes dereitos:
  - a) A ser respectado, recibir un trato adecuado e ser valorado polo resto da comunidade educativa e pola sociedade en xeral no exercicio das súas funcións.
  - b) A desenvolver a súa función docente nun ambiente educativo adecuado no que se preserve en todo caso a súa integridade física e moral.
  - c) A participar e recibir a colaboración necesaria para a mellora da convivencia escolar e da educación integral do alumnado.
  - d) A que se lle recoñezan as facultades precisas para manter un adecuado ambiente de convivencia durante as clases e as actividades e os servizos complementarios e extraescolares.
  - e) Á protección xurídica adecuada ás súas funcións docentes.
  - f) A participar directamente no proceso educativo cando sexa consultado pola Administración educativa, nos termos previstos no título IV desta lei.
  - g) A acceder á formación necesaria na atención á diversidade e na conflitividade escolar e recibir os estímulos máis axeitados para promover a implicación do profesorado en actividades e experiencias pedagóxicas de innovación educativa relacionadas coa convivencia e a mediación.

2. Son deberes do profesorado:

a) Respetar e facer respetar as normas de convivencia escolar e a identidade, integridade e dignidade persoais de todos os membros da comunidade educativa.

b) Adoptar as decisións oportunas e necesarias para manter un adecuado ambiente de convivencia durante as clases e as actividades e os servizos complementarios e extraescolares, corrixindo, cando lle corresponda a competencia, as condutas contrarias á convivencia do alumnado ou, no caso contrario, poñéndoas en coñecemento dos membros do equipo directivo do centro.

c) Colaborar activamente na prevención, detección e erradicación das condutas contrarias á convivencia e, en particular, das situacións de acoso escolar.

d) Informar ás nais e pais ou ás titoras ou titores sobre o progreso da aprendizaxe e integración socioeducativa dos seus fillos ou fillas ou pupilos ou pupilas, cumprindo as obrigas de dispoñibilidade dentro do horario establecido no centro para a atención a aqueles que lle impoña a normativa aplicable.

e) Informar aos responsables do centro docente e, de ser o caso, á Administración educativa das alteracións da convivencia, gardando reserva e sigilo profesional sobre a información e as circunstancias persoais e familiares do alumnado.

DEREITOS E DEBERES DO PERSOAL DE ADMINISTRACIÓN E DE SERVIZOS

1. Ao persoal de administración e de servizos dos centros docentes, dentro do marco legal establecido e no ámbito da convivencia escolar, recoñécenselle os seguintes dereitos:

a) A ser respectado, recibir un trato adecuado e ser valorado polo resto da comunidade educativa e pola sociedade en xeral no exercicio das súas funcións.

b) A desenvolver as súas funcións nun ambiente adecuado no que se preserve en todo caso a súa integridade física e moral.

c) A participar, no exercicio das súas funcións, na mellora da convivencia escolar. d) Á protección xurídica adecuada ás súas funcións.

e) A participar directamente no proceso educativo cando sexa consultado pola Administración educativa, nos termos previstos no título IV desta lei.

2. Son deberes do persoal de administración e de servizos:

a) Respetar e colaborar, no exercicio das súas funcións, para facer que se respecten as normas de convivencia escolar e a identidade, integridade e dignidade persoais de todos os membros da comunidade educativa.

b) Colaborar activamente na prevención, detección e erradicación das condutas contrarias á convivencia e, en particular, das situacións de acoso escolar.

c) Informar aos responsables do centro docente e, de ser o caso, á Administración educativa das alteracións da convivencia, gardando reserva e sigilo profesional sobre a información e as circunstancias persoais e familiares do alumnado.

d) Gardar sigilo e confidencialidade respecto das actuacións relacionadas co ámbito educativo das que teña coñecemento.

ANEXO VIII: ACOSO ESCOLAR

Mentres que o acoso, aínda que tamén pode ser individual, adoita ser un fenómeno grupal, no que hai que intervir no grupo e nas súas relacións de poder, xa que unha parte –que é a vítima- non está en posición de defenderse porque non ten o poder; polo que, neste senso, a intervención educativa só sería eficaz na fase de xestación do maltrato, non despois. Por outra banda, o acoso non é un fenómeno só escolar, englobando ao barrio, a cuadrilla ou os lugares de lecer. É imprescindible diferenciar claramente outro tipo de manifestacións violentas (sen continuidade no tempo, sen inferioridade dalgunha das persoas participantes ...) dos casos de verdadeiro acoso escolar. Os efectos nocivos do acoso sobre quen o sofre poden concretarse en angustia, ansiedade, temor, terror ás veces ao propio centro educativo, absentismo escolar polo medo que se xera ao reencontrarse cos acosadores, fracaso escolar e ata a aparición de procesos depresivos. Os expertos en psicoloxía social coinciden en que o primeiro nivel de loita contra o acoso escolar debe estar liderado polos profesores do centro educativo, estes deben ser os primeiros destinatarios da posta en coñecemento do problema. Tamén cabe adoptar medidas preventivas coma o incremento da vixilancia, especialmente nos recreos. A comunidade escolar é, en principio, agás os casos de certa gravidade, a máis capacitada para resolver o conflito. Non debemos esquecer tampouco que calquera membro da comunidade educativa ten a obriga de poñer en coñecemento do equipo directivo do centro a posible existencia de indicios razoables dunha situación desta índole. A partir desta detección hai que realizar unha recollida de información e contraste da mesma, que permita tomar a decisión máis axeitada a cada caso concreto. Non é doado valorar os casos que se presenten como leves ou graves, xa que se trata dunha conduta continuada no tempo, que se compón dunha sucesión de accións. A perda de autoestima e o temor a que a situación empeore lévaos en moitos casos a soportar estoicamente a situación, convencidos de que non hai solución, cando non chegan a culpabilizarse eles mesmos. Iso lévaos a sufrir en silencio, invisible para os adultos. Ademais debe terse en conta que moitas agresións físicas ou non existen ou pola súa levidade non deixan pegada. Débese, pois, superar o que se denomina a conspiración do silencio, sendo esencial transmitir ao menor

acosado que el non é o culpable da situación e que non ten porqué afrontala en solitario, xa que logo, a vítima que sofre o baleiro dos seus compañeiros non é capaz de relativizar o seu problema como o faría un adulto. Cando non o queren pensa que é porque algo está a facer mal. Séntese culpable polo maltrato que está a sufrir no colexio, mesmo chega a crer que os agresores teñen máis poder cos seus pais ou co resto dos adultos. É preciso ter en consideración de que, ás veces, non se aportan elementos suficientes para aclarar se nos atopamos ante un verdadeiro suposto de acoso escolar, ben por tratarse de feitos illados, ben por transmitirse a información de forma fragmentaria, escura ou confusa, sen referencias a datas e feitos concretos. Débese escoitar sempre á vítima con especial coidado pois se o interrogatorio se realiza de maneira insistente existe o risco certo de bloqueo, sobre todo se o menor é reacio a comunicar o que lle está a pasar. O perfil do acosador identifícase, en primeiro lugar coa violencia. O seu razoamento moral é máis primitivo co resto e adoita confundir xustiza coa vinganza. Teñen menos empatía e unha nula capacidade de autocrítica. Tamén adoitan ser máis racistas, xenófobos e sexistas; ven as relacións sociais como se só houbese dous papeis: ou dominas e sometes aos demais pola forza, ou es a vítima. Pódese falar de tres modelos familiares no neno/acosador/a: a. Os adultos utilizan unha forma autoritaria e cruel para sometelo, que logo o neno reproduce como dominador nos demais compañeiros. b. É o neno quen empeza a someter aos adultos, converténdose nun pequeno tirano. c. Mestúranse os dous modelos anteriores, isto é, os adultos que permiten en exceso cando terían que dicir que non, e que logo, desesperados, acoden a procedementos autoritarios como pegar ao fillo. As tres condicións aumentan o risco de violencia no menor, polo que hai que ensinarlle a respectar límites con coherencia e dun xeito que poida comprender, ten que aprender a autocontrolar a súa conduta desde unha idade temperá, a dicir non, a interiorizar ditos comportamentos e a ser capaz de dicirllo a se mesmo. Son moitos os casos nos que os pais non impoñen límites aos fillos: ou se lles deixa facer o que queiran ou se lle aplican procedementos autoritarios e agresivos. En menos dunha xeración a familia mudou pero tamén o fixo a infancia. Neste punto danse os dous extremos: ou ben o neno é unha especie de tesouro a quen se lle perdoa todo sen esixirlle nada a cambio, ou ben é un pequeno monstro que acumula os defectos dos adultos sen o filtro da

racionalidade e a contención. Por outra banda, os rapaces frecuentemente non queren comunicarlles aos adultos problemas cuxa resolución entenden son da súa exclusiva incumbencia. E tenden con moita maior frecuencia a comunicarllo aos seus amigos ou compañeiros antes que aos seus profesores, pais ou adultos en xeral. En todo caso, segundo os estudos sobre o acoso escolar, é frecuente que o mesmo sexa coñecido por un gran número de iguais que se limitan ao papel de espectadores pasivos, non comunicando dato ningún. Prodúcese situacións de contaxio social, e de cooperación co maltrato, e noutros casos é o propio medo a ser incluído dentro do círculo de destinatarios do acoso o que impide ás testemuñas superar ese rol de espectadores pasivos cando non de encubridores. Ademais, a estendida valoración negativa da transmisión de información desde os alumnos ao profesor (facer de chivato) tamén funciona como inhibidor desta colaboración no esclarecemento da verdade. En calquera caso, hai que estar atentos ante indicios de acoso: que o menor sufra modificacións de carácter, brusco descenso no seu rendemento escolar, abandono de afeccións, depresión ou negativa a asistir ao colexio polo que, nalgúns casos poderá resultar especialmente aconsellable facer un exame psicolóxico de mesmo. Os centros escolares temos a responsabilidade de garantir espazos seguros para que os alumnos poidan gozar das horas de recreo en paz, libres de agresións e vexacións. Os estudos sobre acoso escolar amosan que frecuentemente estes teñen lugar –ademais de nas inmediacións do centro-, en patios de recreo, aseos, ximnasios, comedores, corredores e ata en aulas. A adecuada supervisión das instalacións do centro é algo esixible. Faise necesario, por unha banda, impartir técnicas antiacoso para ensinarlles ás vítimas a facer fronte aos agresores, e por outro establecer un protocolo de actuación (Recollido no Regulamento de Réxime Interno) axiña que se detecte un caso de acoso: se é leve a propia comunidade educativa debe reconducilo a través dunha mediación ou a imposición de medidas disciplinarias. Se o caso é grave cómpre comunicalo á Fiscalía de Menores. Cómpre a sensibilización do profesorado, das nais e pais ou das titoras ou titores e do alumnado contra o acoso escolar, que axuden a previlo e preparar a todos os membros da comunidade educativa para detectalo e reaccionar fronte a el.